

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, minši sodejajo se pravniki. Za vsa po pošti prejemani za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 3 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poština. — Na naredbi brez tedenske vpešiljave narečnine se ne enkrat. — Za ostanila se plačuje od petdesetega petič-vrata po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Kranjskih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagoveliše pošiljati narečnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 35.

Otvoritev delegacij.

V nedeljo je cesar v Budapešti otvoril delegacijsko zasedanje. Na nagovor obeh predsednikov je cesar odgovoril s kratko, docela brezbarvno prestolno besedo.

Prestolni govori, s katerimi se odvijajo delegacijska zasedanja, so navadno kratki in brez vsake soli. Toda ne spominjamo se, da bi bila prestolna beseda že kdaj tako kratka in brez vsebine, kakor letos, dasi je baš sedaj splošni politični položaj tak, da bilo pričakovati, da najde izraza tudi v cesarjevi prestolni besedi.

Ves cesarjev govor, s katerim je odgovoril na pozdrav predsednikov obeh delegacij, obsega devet kratkih stavkov, ki smo jih že opetovano slišali v raznih varijacijah. Nobene nove misli ni v njem, same stare fraze, ki so se rabile že tolikrat, da ne morejo napraviti na javnost prav nobenega vtiska.

Pripovedko o intimnem razmerju z nemškim in italijanskim zaveznikom, o sporazumu z Rusijo, o gojenju prijateljskih odnosov z vsemi drugimi državami in o ohranitvi miru smo slišali že tolikrat, da nas puste vsa ta zatrdila docela hladne in ravnodušne, zlasti ker vemo prav dobro, da je v teh besedah marsikaj, ako ne naravnost neresničnega, pa vsaj dosti neodkritosrčnega in zavitega.

Odnosaji naše monarhije s sosedno Italijo že zdavno niso več taki, da bi se smeli upravičeno imenovati — intimni, in tudi sporazumljenosti z Rusijo se je jelo, kakor izpričujejo to ruski listi, opasno krhati. Bilo bi torej vzroka dovolj, da bi se v prestolnem govoru, s katerim se je odprilo tekoče delegacijsko zasedanje, opustila stara šablona in se javnosti podala verna slika naših odnosov do drugih zlasti sosednih držav.

Notorično je, da je razmerje med našo državo in italijanskim kraljestvom že par let sem tako napeto, da

je samo vprašanje najbližje bodočnosti, kdaj bo Italija izstopila iz trozveze in se postavila v odkrito sovražno pozicijo nasproti Avstro-Ogrski.

To je znano vsakemu političnemu otroku in ni verjetno, da bi bilo ostalo prikrito onim, ki imajo v rokah državno krmilo.

Čemu se potem ti ljudje še vedno trudijo, da bi javnosti nasuli peska v oči o dejanskih naših odnosih napram sosedni Italiji, čemu še vedno slepomišijo o „intimnem razmerju“, ki nas baje veže z laško kraljevino, ko je vendar notorično znano, da že sedaj stoje, ko sta si vendar Italija in Avstro-Ogrska še vedno „dobri zaveznici“, ob italijansko avstrijski meji obojestranski vojaki že dlje časa, rekli bi, naravnost v bojni poziciji!

Položaj v Macedoniji se je v zadnjem času očitno poslabšal in vse kaže na to, da bo macedonsko vprašanje že v najbližji bodočnosti izbruhnilo na dan z vsa silo in zahtevalo definitivne rešitve.

Bilo bi torej iskreno sporazumljenje z Rusijo o tem vprašanju v tem trenutku potrebno bolj, kakor kdaj prej!

A ruski listi pišejo, da je baš v zadnjem času mürzstegski dogovor med Rusijo in Avstro-Ogrsko glede Macedonije jel opasno pokati in da obstoji nevarnost, da se razbije sporazumljenje, sklenjeno leta 1897. med cesarjem Franom Josipom in carjem Nikolajem glede macedonskega vprašanja.

Na teh vestih je brez dvoma dokaj resnice.

A vendar docela molči o tej stvari prestolna beseda, kakor da bi bilo macedonsko vprašanje in sporazumljenje z Rusijo v tej zadevi zgolj podrejene važnosti!

Najznačilnejši pasus v prestolni besedi je v danih razmerah odstavek, ki se tiče Bosne in Hercegovine.

„Uprava okupacijskih dežel se nadalje trudi, s celotno vrsto obsežnih reform pospešiti nikdar ne prekinjeni materialni in kulturni napredek obeh pokrajin.“

Tako pravi prestolna beseda. Kdor se je v zadnjem času količkaj bavil z bosanskimi vprašanji, bo vedel presoditi, koliko krvave ironije je v onih besedah. Kulturni napredek v Bosni! Kakšen je ta napredek, ko vlada s kruto pestjo tišči ob tla vse, kar hrepeni po napredku in po kulturi!

Iz rečenega je razvidno, da tvorijo prestolno besedo tudi letos, kakor vselej, same prazne fraze, pri krojeje „ad usum Delphini“.

Stara šablona bo brez dvoma obdržala svojo veljavo tudi pri razpravah delegacij, pred vsem pa avstrijske delegacije. Tu bodo gospodje malo govorili, potem pa bodo prikimali k vsemu, kar bo vlada zahtevala. Vse bo torej pri starem, „kakor nekdaj“.

Samo nekaj je letos novo, kar se ni zgodilo že izza časov ministra Andrassyja: vlada je izdala dve rdeči in eno rjavo knjigo.

V rdečih knjigah so navedeni diplomatski spisi o konferenci v Algecirasu in o Macedoniji, rjava knjiga pa publicira 22 aktov, ki se tičejo carinskega spora s Srbijo.

Ta rjava knjiga je veleznimiva.

Zakaj iz nje je razvidno, da je carinski konflikt s Srbijo res izzval grof Goluchowski, ki je hotel pri sklepanju trgovinske pogodbe popolnoma spraviti Srbijo pod kavdinsko igo avstrijskega vazalstva.

Rjava knjiga bo pokazala vsemu svetu, kako upravičen je srbski odpor proti avstrijskim pretenzijam!

Državni zbor.

Dunaj, 26. novembra. Zbornica je razpravljala o varstvu pri raz-

letitvi volilnih okrajev in o zastopstvu Nemcev iz Sudetskikh dežel v delegacijah. Toda cela seja je bila skrajno dolgočasna. Čimdalje manj poslušalcev so imeli govorniki; poslanca Kaftana je poslušal le eden tovariš.

V začetku se je razdelil ministrski predsednik diplomatične spise o reformaciji v Macedoniji, o maroški konferenci v Algecirasu in o trgovinskem konfliktu s Srbijo.

V specialni debati o § 42. volilne reforme je govoril najprej poročevalec manjšine posl. Hagenhofer, ki je naglašal, da **smatrajo razumni kmetje enako volilno pravico za veliko nevarnost**. S splošno in enako volilno pravico se pretvarja javno mnenje.

Posl. Kaftan, prvi kontra-govornik, je izjavil, da pride v Avstriji prej ali slej vkljub vsem oviram večina slovanskih narodov do veljave. Boljše je, ako se prepri na podlagi pravičnosti odloči s častno poravnavo, kakor pa na krvavem bojišču. — Glede Pergeltovega predloga, naj se Nemcem na Češkem in Moravskem zagotovi število mandatov v delegacijah, je rekel govornik, da Pergeltov predlog niti z besedico ne omenja dežel, v katerih so močne slovanske manjšine, kakor na Štajerskem in Koroškem.

Posl. dr. Korošec je predlagal za slučaj, da se Pergeltov predlog sprejme, naj se izmed obeh štajerskih delegatov vsako drugo leto vzame eden delegat iz slovanskih poslancev, v Trstu pa naj bo slovenski delegat vsako peto leto.

Posl. Ryba je izvajal, da tisti politiki, ki trdijo, da je volilna reforma sramota za nemški narod, da bo razdajala državo, zahtevajo sedaj, naj se ta volilna reforma zavaruje s dvetretjinsko večino za večne čase.

Posl. Wolf je pobijal volilno reformo, češ, da škoduje Nemcem; zahteval je reformo gosposke zbornice. Protestiral je proti neustavnemu vplivanju krone na obe zbornici ter opozarjal na veliko nevarnost, ki preti Nemcem in državi (?) po slovanski večini.

Minister baron Bienert je izjavil v imenu vlade, da je vlada na stališču, da se v delegacijah ne sme sklepati o raznih političnih stvareh, ne da bi se zagotovilo Nemcem primerno sodelovanje. Kadil je nadalje Nemcem, kako so zgodovinsko, kulturno in gospodarsko važen narod. Ni pa jim treba zakonite zagotovitve glede delegacijskih mandatov, ker si bodo potom kompromisov vedno zagotovili v delegacijah zastopstvo, ki jim gre po tradiciji (?) in pomembnosti (?).

Jutri se bo nadaljevala debata o § 42. ter se bo tudi glasovalo.

Delegacijsko zasedanje.

Budapešta, 26. novembra. Avstrijska delegacija je imela danes dopoldne prvo sejo. Navzoči so bili skoraj vsi delegati. Predsednik princ Lobkovic je proslavil odstopivšega ministra grofa Goluchowskega, ki je deloval za ohranitev miru ter je posebno utrdil prijateljsko razmerje z Rusijo. Nadalje je pozdravil novega vojnega ministra. Potem so se prečitale interpelacije. Posl. Delugan je interpeliral za dveletno vojaško službo in za skrajšanje orožnih vaj; posl. baron Ehrenfels je interpeliral, naj se pokojnine častnikom in vojaškim uradnikom, ki so bili upokojeni pred letom 1900, zenačijo s pokojninami po letu 1900 upokojenih.

Po seji se je zbral proračunski odsek avstrijske delegacije.

Tudi ogrska delegacija je imela danes dopoldne prvo sejo. V imenu neodvisne stranke je izjavil posl. Hollo, da stranka sma-

LISTEK.

Simon Gregorčič.

(Dolge.)

Pesniti je začel Gregorčič že v mladih letih in ko je bil še semenišnik, je že v Janežičevem „Glasniku“ objavljati svoje pesmi. Kdaj, v kakih okoliščinah in pod kakimi vtiski so nastale njegove pesnijo, se bo pač samo za kako posamezno pesem dalo doznati. Ali če se sme o kakem slovenskem pesniku reči, da mu je bila srčna potreba, dati svojim mislim in čuvstvom duška v verzih, se to sme gotovo pri Gregorčiču. Pri njem vidimo, kaj je kategorični imperativ v pesniški naturi, zakaj pomisliti je treba, da je moral Gregorčič najprej premagati vplive svoje enostranske vzgoje, predno je sploh prišel do tega, da je v pesni vlivaval svoje misli in svoja čuvstva. Brez dvoma se je izvršil ta proces, ne da bi se bil tega sploh zavedal, res le vsled omenjenega kategoričnega imperativa.

Zapisaval je svoje pesmi, kadar so bile v njegovi duši dozorele, bodisi kjerkoli. Tako je med predavanjem v tretjem letu bogoslovja zložil in zapisal prelepo pesem „Njega ni“.

Zatopljen je bil v svoje misli tako, da ni slišal, ko ga je profesor poklical. Šele tovariš, ki je poleg njega sedel, ga je vzbudil iz njegove zamaknenosti in mu je moral zašepetati, kaj da profesor pravzaprav hoče. Gregorčič je potem dobro odgovorjal.

Že prve pesmi, ki jih je Gregorčič priobčil v Stritarjevem „Zvonu“, so pokazale izredni talent mladega pesnika in so vzbudile splošno pozornost. Levec je leta 1882. lepo popisal, kako vesel je bil Stritar, ko mu je mogel naznaniti, da je našel pravega pesnika. Tedaj se je Gregorčič podpisoval z X. ali Gorski in skoro nihče ni vedel, da je ta pesnik skromen duhovski pomočnik v skromnem od sveta oddaljenem trgu na Goriškem.

V svoji duhovski službi je imel Gregorčič pač le malo veselih dni. Telesno slabi melanholični kaplan v Kobaridu bi bil morda vsled mnogih opravil omagal in onemel že tedaj, da ni imel dobrega dekana v osebi Andreja Jakšeta, ki je sam prevzel in opravljal en del kaplanovih poslov. V Rifemberku se je Gregorčiču že slabše godilo, kajti rifemberški župnik Brezavšek je bil trd, brezobziren in neolikan in lahko si je mi-

sliti, koliko je moral bolel, nežnočutni in izobraženi Gregorčič pri njem prestati.

Naravnost brutalno je pa z Gregorčičem ravnal na Gradišču vikar Znidaršič, ki so ga podpirali nadškof Zorn, surovi Mahnič in kancelar Kravanja.

Nečuvno postopanje duhovskih predpostavljencev in duhovskih tovarišev napram Gregorčiču tako v službenem in družabnem, kakor v literarnem oziru je mehkega, tenkočutnega bolehnega pesnika silno bolelo. To brutaliziranje, te vnebovpajoče krivice, ki jih je moral doživeti in prestatiti, so zlomile njegove notranje moči in ga tako potle, da se ni mogel nikdar več popraviti. Pesniški njegov genij se ni mogel nikdar več povzpeti v one jasne višave, kakor nekdaj.

O, kako prav je imel umrli nadškof goriški Jordan, ko je, še prošt in državni poslanec, rekel nekemu tovarišu: „Der Gregorčič ist ein Mensch, der an der Bosheit und Schlechtigkeit seiner Standesbrüder zugrunde gegangen ist“.

Za talentiranega, intelektualno poštenega človeka ni mašništvo stan, marveč nesreča. Pri Gregorčiču se je

to pokazalo. Ostal je vedno zvest cerkvi in njenim naukom in vestno in pošteno je izvrševal svoje dolžnosti; vsa njegova dela kažejo, da ga niti dvomi niso nikdar mučili in da ni nikdar prekoračil meja, ki jih vera določa poslušnim kristjanom. A v zvezi temu so ga duhovniki neusmiljeno preganjali, dokler mu niso zastrupili življenja in zlomili peroti. Bil jim je liberalac in brezverec, ker njegova velika, plemenita natura ni pojmla njihovega nizkotnega zelotizma in njih bornirane ozkosrčnosti.

Preganjanje Gregorčiča in Aškercu kaže, na kako nizki stopnji je bilo takratno slovensko duhovništvo, kakšno je danes, ne bom sodil. Velika večina slovanskih duhovnikov je stala na strani Mahničevi, tega virtuoza ultramontanstva, ki se sicer odlikuje samo po neizobraženosti, nečimernosti in domišljavosti in ki ga karakterizuje velika hudobnost srca. Duhovščina je z malimi častnimi izjemami skoro vsa zapustila Gregorčiča. Namesto, da so bili ti ljudje ponosni, da je iz njihovega sicer tako sterilnega stanu vrasel mož, ki se je visoko povzpela nad navadni nivo svojih tovarišev, so ga poniževali, sramotili in preganjali, dokler ga niso uničili. Gregorčič je delal čast svojemu stanu,

a pripadniki tega stanu so ga obmetovali z blatom.

O kritiki, ki jo je spisal profesor Pajk v „Kresu“, ko je izšel prvi zvezek Gregorčičevih pesnij, ni treba govoriti. Pajk je pisal, kakor kak pomožni uradnik v kraljestvu fantazije. Njegova kritika je bila filistrska — s tem je vse rečeno.

Drugače pa je bilo s kritiko, ki je izšla v „Slovenca“. Gregorčič sam je mislil, da jo je spisal rajni profesor Marn in je to tudi namignil v pesmih „V obrambo“, s katerimi je odgovoril na „Slovenčeve“ napade. Resnica je pa, da je bil sicer jako tesnosrčni Marn na tisti hudobni kritiki popolnoma nedolžen. Kakor se je izkazalo pozneje, je tisto kritiko spisal Mahnič.

V tej kritiki je Mahnič očital Gregorčiču to, kar mora poštenega duhovnika najbolj boleti. Očital mu je, da proslavlja greh in spolnost, da s svojimi pesnjami zapeljuje ljudstvo v nečistost in da se je izneveril naukom katoliške cerkve.

Te hudobije, ki so jih Mahnič in njegovi pristaši sistematično nadaljevali, so Gregorčiča tako bolele in tako potle, da tega ni nikdar več prebolel. (Konec prih.)

tra delegacijo le za navaden odsek državnega zbora. S tem pa, da sprejme cesar ta odsek s prestolnim govorom, se more zbuhati napačno pojmovanje o državnopravnem značaju tega odseka, kakor bi bil to nekak centralni parlament. Grajal je nadalje, da skupnemu ministrskemu svetu predseduje minister zunanjih del ter se mu daje na ta način neopravičeno dostojanstvo nad ogrskimi ministri.

Skupni proračun.

Budapešta, 26. novembra. Danes delegacijama predloženi skupni proračun za leto 1907 izkazuje potrebnih 367,677.273 K, za 20,956.911 K več kot lani, in sicer: Ministrstvo zunanjih del 12,688.524 K (536.988 K več kot lani); vojno ministrstvo 45,400.000 K (za 14,502.590 K več kot lani); okupacijski kredit 7,583.000 K. Vojno ministrstvo pa zahteva razen redne potrebnosti še 30 milijonov za novo artiljerijo in 19.480.000 K za nove bojne ladje.

Cesar za volilno reformo.

Budapešta, 26. novembra. V delegacijskih krogih se z začudenjem razgovarjajo o osebnem cesarjem vplivanju v priloge volilni reformi. Posebno nemilo se je opazilo, da je cesar veleposestnike, ki so nasprotniki enake volilne pravice, le kratko nagovarjal o nepolitičnih stvareh. Nekemu grofu pa je cesar izrazil neprikrito grajo, ker se njegova skupina v parlamentu ne ogreva za vladno volilno reformo. Ko je neki član galicijske veleposestve med razgovorom namignil, kako velike ovire se delajo pluralitetnemu zistemu, je cesar takoj razgovor prekinil ter se odstranil. Med veleposestniki vsled tega narašča število nasprotnikov volilne reforme.

Proti nemadžarskim narodnostim na Ogrskem.

Budapešta, 26. novembra. Tudi v današnji seji državnega zbora se je razpravljalo največ o narodnostni politiki. Posl. Vajda (Rumun) je protestiral, ker ogrska vlada preganja nemadžarske narodnosti, zategadelj je skrajni čas, naj bi se določbe narodnostnega zakona že enkrat uresničile. — Posl. Nagy je rekel, da narodnosti delujejo naravnost proti deželi. Narodnostno vprašanje je treba zgrabit za roge ter ga temeljito potlačiti ob tla. — Minister notranjih zadev grof Andrássy je strastno napadal nemadžarske poslanca. Rekel je, da je nesmisel, ako bi se hotelo več milijonov ljudi s silo madžarizirati. Vlada razločuje med mirnimi državljani in agitatorji. Dolžnost je ogrske države in ogrske vlade, nadaljevati dosledno in neizprosno boj proti politiki nemadžarskih poslancev.

Ta govor je osupnil nemadžarske poslance ter so imeli takoj po seji dolgotrajno posvetovanje, kako odgovore nadatemu ministru.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 25. novembra. Oboroženi roparji so napadli postajo Uruš, ustrelili orožnika, razstrelili blagajnico z dinamitom, razdajali brzojavne aparate ter z denarjem pobegnili.

Petrograd, 26. novembra. Izišla je poluradna izjava o ureditvi židovskega vprašanja. Izjava pravi, da se glavne reforme prihranijo državnim dumi, da pa bo vlada že poprej odpravila policijske določbe, ki omejujejo žide glede prostega gibanja, kupovanja zemljišč in svobodne trgovine. Izjava pravi nadalje, da je treba Židom dati večji krog za delo in pridobivanje, pa ne bodo izmed njih izhajali revolucionarji in roparji.

Francija in Španija proti Maroku.

Pariz, 26. novembra. Med Francijo in Španijo se vrše nujni dogovori glede skupne akcije proti nemirnemu Maroku. Večina velasil je dogovorom že pritrdila, še preden so spisani. Pred vsem odrinejo francoške in španske vojne ladje pred Tangerjem z 800 vojaki, ako pa se položaj poostri, določenih je v ta namen

že 3000 vojakov. Francija vzame v ta namen vojake iz Alžirja. Ne misli pa se pri tem na okupacijo, temuč bode evropsko vojaštvo le podpiralo pašo v Tangerju.

Gregorčičev pogreb.

Iz Gorice, 26. novembra.

Iz jasno-južnega neba je zažarel krasen solnčni dan in obsopal zemljo z življenskimi žarki... Tam v skromni hiši pa je jemal slovo od luči sveta on, ki nam je bil sam luč... splaval je njegova duša od nas v višave, nepoznane, solnčnomile.

Od ust do ust se je razširjala pretresujoča novica in izginilo je veselje z lic in iz srca. Zapustil nas je on, ki je bival sredi med nami, pri ljubljen, spoštovan, ljubljen od vseh... Od neba pa nam je sijalo čarobnokrasno južno solnce in še večja je bila naša bolest...

Zaplapolale so črne zastave in trum za trumom je hitel gledat njega, ki ga je poznal vsak. Od zjutraj do večera se je vlekla skozi mesto ena sama dolga vrsta škropit nepozabnega pesnika.

Skromna je hiša, v kateri je stanoval. Lesene, ozke stopnice vedejo v prvo nadstropje in po dolgem se ozkejšem hodniku se prispe do stanovanja, kjer leži sedaj na smrtni postelji naš pesnik. Ogromno ljudstva se tukaj tare in čaka, da pride na vrsto, da vidi zadnjič obličje ljubljenega pesnika. Skromno je bilo njegovo stanovanje, kakor je bil skromen tudi on. Na desno predsobo mala sobica z altarjem in mašno opravo. V tesni sobi leži naš pesnik in od črnega ozadja se privoljno odrtavajo rdeče srajce stražarjev Sokolov. Kakor iz marmorja izklesan je izraz pesnikovega lica in neka nežna milota počiva nad njim. Glava nagnjena malo na levo, v rokah kelih.

Molče zre ljudstvo zadnjič mili obraz mrtvega... a mokre oči nam pričajo, da razjeda njih dušo bolest nad izgubo toli ljubljenega...

Dan pogreba... Se krasnejše, čudovito jasno sije solnce, še močnejše občutimo izgubo... Vse hiti, da izkaže zadnjo čast svojemu ljubljenecu. Vsa slovenska Gorica in okolica, šolska mladina goriška, prijatelji in znanci ter rojaki so prispeli, da spremijo k zadnjemu počitku prerano umrlega pesnika. Dijaki zapojejo „Nad zvezdami“ in impozanten sprevod se začne pomikati po mestu. Najprvo Sokoli, potem mladina in duhovništvo, za krsto sorodniki, deputacije in ogromna množica žalujočega ljudstva. Sprevod se je pomikal skozi Gosposko ulico na Glavni trg v cerkev, kjer so se pele zadušnice in „Blagor mu“. Ob strani neštivilne množice se je sprevod vrnil nazaj na trg Katarinijev, kjer se sprevod ustavi. Trg je natlačen ljudstva... slavnostna tišina... zastave plapolajo v zraku... Prijatelj mu govori zadnje besede v slovo, njemu, ki se vrača iz solnčne Gorice nazaj v planinski raj, kamor si je želel vsekdar... tje v gore, k ljubljeni Soči... od tod naj pozdravlja svoj ljubljeni rod...

Krsto denejo na drug voz, ki naj pelje zemeljske ostanke v domač kraj k večnemu počitku. Pevsko in glasbeno društvo zapoje „Nazaj v planinski raj...“ in rosne oči pričajo, da se poslavlja tu sin od svojega naroda k večnemu počitku...

Voz obložiijo z neštivilnimi krasnimi veni in s cveticami pokrit se vrača pesnik v domač kraj, planinski raj...

S solzam v očeh gleda ljudstvo za njim in srce se krči milobe...

Z gor bo vladal nad nami njegov duh...

Njega ni... a med nami živi po svojih biserih, ki jih je trosil med nas...

Bil je naš najpopularnejši pesnik... St. A.

Vsa Soška dolina je dostojno in svečano spremlja svojega pevca k počitku! V Solkanu, ki je bil ves odičen s slovenskimi in črnimi zastavami, je čakalo ob vhodu v to provitajočo narodno probujeno vas ogromno občinstva, na čelu polnoštevilno občinsko zastopstvo, Narodna Čitalnica, Sokol ter šolska mladina. Krsto narodnega ljubljence je spremiljo od konca vasi do mesta, kjer se zožuje Soška dolina, nebrojna množica. Vse je bilo pokonci! Ob spovedu so našemu velikemu sinu zapeli domači pevci žalostinko. Koliko oči se je rosilo. — Enak sprehaj se je vršil v našem zavednem trgu Kanalu, kjer je ob vhodu trga čakala šolska mladina, Čitalnica in tržno starejšinstvo z županom na čelu. Tudi Kanal je bil ves v zastavah in sicer izključno narodnih s črnimi trakovi. Sredi trga in na starem stolpu vili ste se trobojnice in znak narodne žalosti na pol droga. — Čitalnica je položila v znak svoje neomejene ljubezni do svojega častnega člana po deputaciji treh belo-črno oblečenih

devojk na krsto prekrasen venec. Vse tržanstvo in premnogo priprostege naroda je sledilo za mrtvaškim vozom skozi cel trg čez soški most do vrha klanca v Gorenji vasi, kjer se je ginjeni narod še enkrat poslovil od svojega miljenika. Ročinj je tudi kazal svojo žalost, da se je odčil s črnimi zastavami. Hvaležno vdano ljudstvo je še enkrat potrtni čuvstvi pozdravilo našega Gregorčiča. Velikanski sprejem pa je bil od strani z vseh krajev tolimske okolice privrelega ljudstva, ko je došel voz v ožjo, toli ljubljeno domovino — svoje tolimske gore! V Volčah se je zbralo ogromno odličnega občinstva ter društvenih zastopnikov, kakor tudi premnogo priprostege naroda iz Volč, Tolmina, Sv. Lucije ter drugih bližnjih vasi. Tolminski dekan je ob veliki asistenci ob vhodu v Volčah pred starim zgodovinskim vodnjakom blagoslovil krsto duševnega velikana. Razvrstili so se potem v velikanskem sprevodu, kakršnega težko pomnijo Volče, občinski zastopniki sosednjih občin, razna društva, med njimi Narodna Čitalnica in podporno rokodelsko društvo iz Tolmina s svojima krasnima v črni pajčolan zavinitima zastavama, neštivilno črno oblečenih dam iz okolice — posebno se je Tolmin izkazal — šolska mladina iz Volč in Tolmina z vsem učitelstvom iz cele okolice in še nebroj družega ljudstva. Ob mrtvaškem vozu so korakali kot častna straža vrli tolminski gasilci v svojih elegantnih črnih uniformah. Oddelek gasilskega društva iz Tolmina je zaključil ta mogočni sprevod. Ob slovesu so mu zapeli peveci še enkrat z globokim čuvstvom „Blagor mu!“ In daleč ven iz vasi se je vil sprevod do križišča pri „Peršetu“ in še mnogo vdanega, ihtečega naroda je spremilo našega Simona do mostiča čez Kamnico, kjer se tako krasno vidijo naše prekrasne gore do vasi, kjer se nam je narodil naš ljubljeneč. Težka je bila ločitev, nemo, a globokočuteče je zrl o ljudstvo za mrtvaškim vozom, ki se je odpeljal proti Kobaridu. Prav je imel naš sin planin, ko je zapel prekrasni svoj spev „Nazaj v planinski raj“. Nisi imel v svojem življenju miru, zato Ti Tvoji vedno ljubeci rojaki žele, da se Ti izpolni Tvoja želja v IX. predsmrtnici:

„Kako se bo mirno tam spalo Na gričku zelenem ob Soči, Nam mrtvim živo šumljajoči, Tam gori pri svetem Lavrenci, Na raznji ognjenem mučenci!“

Bil je triumfalen sprevod hvalnega naroda do svojega velikega sina. Tolmin, Volče in Sv. Lucija so bile okrašene s črnimi ali narodnimi zastavami s črnim trakom. —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. novembra.

— **Župan Hribar** odpelje se nocoj k sejam državnega železničnega sveta za štiri dni na Dunaj.

— **Slovenska kmetijska društva.** V Medvodah in na Jesenicah se je ustanovilo slovensko kmetijsko društvo in je vlada njihova pravila že potrdila. Zdaj se pripravlja tako društvo tudi za Bled. Taka društva so za slovenske kmetovalce velikanškega pomena, kajti namen društva je zasledovati stanovske interese slovenskih kmetov ter jih organizirati za politične nastope v svrhu njih stanovske osamosvojitve. Društvo se ustanovi lahko, da le pristopi vanj najmanj 20 članov. Slovenska kmetijska društva naj bi se ustanovila po vsej slovenski domovini, ker skrajni čas je že, da naš kmet kaj stori v svojo osamosvojitve. Kjer bi hoteli ustanoviti tako društvo, naj se obrnejo na tajništvo izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke v Ljubljani, ki jim bo drage volje postreglo z vsemi potrebnimi podatki. Pravila za slovenska kmetijska društva je objavil zadnji „Gorenjec“. Ta pravila je treba v petih kolekovanih izvodih z vlogo vred poslati vladi v potrditev. Kliče mo torej še enkrat vsem zavednim poljedelcem: ustavljajte med seboj slovenska kmetijska društva sebi v obrambo in korist! Čimprej jih ustanovite, toliko hitreje boste dosegli svojo stanovsko osamosvojitve in kolikor več ob takih društveh ustanovljenih, toliko večjega pomena bodo za povzdigo slovenskega kmeta in za celokupni narod slovenski! Pokažimo našim nasprotnikom, da je v nas življenje in moči in da imamo tudi voljo, odločno in jasno nastopati proti vsakomur, kdor ni z nami!

— **Ustanovni shod „Narodne stranke“ na Štajerskem.** Kakor smo že poročali, bo ustanovni shod „Narodne stranke“ za Štajersko v soboto, dne 8. dec. t. l. ob desetih dopoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Na dnevnem redu bodo te-le točke: 1. Dosedanji razvoj stranke, njen program in potreba njene ustanovitve. Kot posebni deli te točke se bodo razpravljala vprašanja; a) narodna stranka in kmetijstvo; b) narodna stranka in trgovstvo in obrtništvo; c) narodna stranka in delavstvo in d) narodna stranka in šola. 2. Splošna organizacija po okrajih; organizacijska pravila. Kot posebni deli te točke pride v razpravo vprašanje strankinega glasila „Narodni List“. 3. Volitev osrednjega odbora ter odbora okrajnih organizacij. Shod bo zaupen in bodo imeli vstop samo somišljeniki. Kdor želi imeti vabilo na shod, naj se do 1. decembra prijavi „Osnovnemu odboru „Narodne stranke za Štajersko“ v Celju“. Osnovni odbor je sklenil staviti shodu zaupnikov predlog, da se imenuje osrednji odbor stranke z načelniki okrajnih organizacij, ki so obenem strankini zaupniki — narodni svet za Štajersko.

— **Slovenski štajerski državni in deželni poslanci** so imeli v nedeljo 25. novembra v Mariboru zaupno posvetovanje, pri katerem so sklenili naprositi „Slovensko društvo v Mariboru“, da v imenu sedanjih državnih in deželnih poslancev skliče zaupni shod v Maribor, na katerega naj se pokličejo vsi sedanji državni in deželni poslanci ter 30 zaupnikov, med katerimi imajo enako zastopane biti vse sedanje politične struje štajerskih Slovencev. Na tem shodu se ima izvoliti „Narodni svet“ za štajerske Slovence ter enoten centralni volilni odbor za bodoče državnozbornske volitve. Zaradi ustanovitve narodnega sveta stopi naj „Slovensko društvo“ v dogovor s političnim društvom „Naprej“ v Celju.

— **Shod narodne stranke za Štajersko** ki se je vršil v Rajhenburgu, je uspel sijajno! Vkljub največji in najstrastnejši agitaciji župnika Cerjaka, se ni posrečilo klerikalcem razbiti shod. Kot predsednik je bil izvoljen kmet Anton Kunej, 1. podpredsednikom g. dr. Šmirmaul, 2. podpredsednikom g. Franc Kacjan, poštar, zapisnikarjem g. Spindler iz Celja. Po predsedniškem pozdravu je govoril g. dr. Kukovec iz Celja o stališču narodne stranke za Štajersko napram Nemcem, narodnosti, veri in duhovništvu, kmetu, trgovcu in šoli. Burni „Živio“ klici so sledili govornikovim izvajanjem. Cerjak in peščica njegovih pristašev, katere je s seboj prignal, so hoteli z raznimi neumeznimi mekljici motiti govornika, naker jih je župnik Cerjak slišal take od trdih kmetov, da jih bode pomnil vse svoje življenje! Nato je prosil za besedo župnik Cerjak. Z raznimi zavijanimi stvarmi je hotel preslepiti poslušalce. Toda krepki in odločni odgovori so mu kar sapo zaprli. Citiral je nekaj odlomkov iz programa narodnonapredne stranke kranjske o veri ter hotel s tem pibiti, da so štajerski narodnjaki največji brezbožneži in brezverci. Hudoval se je tudi nad tem, da se je „Narodni list“ branil proti njegovim napadom o priliki shoda na Vel. Kamnu. Iz vsega njegovega govora se izprevidi, da se zaveda, da je klerikalcem odklenalo v Rajhenburgu za vedno in zato je točil krokodilske solze! Kar se pa tiše visokošolcev, katere je na prižnici imenoval kuga za družbo, naj položi 500 K za družbo Sv. Cirila in Metoda in se mu s pričo dokaže, da je to izrekel. Petra Kasijana naj pa ne brani preveč, da sicer ne obelodanimo nekaj prigodbic, katere so se dogodile, kar se tiče njegovega žledoka. Nihče pa ni trdil da ste na prižnici rekli, da so vsi Rajhenbur-

žani divjaki, ampak o neki posebni priliki, katere se prav dobro spominjate. Sploh bi svetovali Cerjaku, naj se obnaša bolj pohlevno, ker drugače se mu zna pripetiti, kar mu ne bode posebno ugajalo. Snovi imamo že mnogo pripravljene. Le zavednosti in samozatajevanju naših mož se ima zahvaliti, da ga niso posadili pod kap, kjer bi lahko razsajal prav po domače s svojo razspleteno tolpo. Ko je izprevidel, da so mu tla prevroča postala, jo je prav ponižno odkuril z vsemi svojimi. Sedaj se je šele prav oživel shod in marsikaj in o marsičem pametnem in važnem se je pogovarilo. Govoril je tudi g. Spindler o volilni reformi. Drugi govorniki so omenjali šolstvo, kmetijstvo i. t. d. Po shodu se je vršila igra „Berite Novice“ ki se je jako dobro izvršila. Dvorana je bila natlačeno polna! In marsikateri, ki so o prisotnosti Cerjakovi z njim potegnili pri shodu, so potem odrihali po njem, da je bilo kaj! Pohvaliti moramo vse igralce: gđc. Mici Matkovo, učiteljico, gđc. Anico Župevčovo, šiviljo, gd. Severja iz Krškega in g. Rajnhofna, ki so res izborno izvršili svojo nalogo. Po predstavi je bilo tamburanje in prosta zabava. Obisk je bil zelo velik, čemur se imamo zahvaliti zavednim Rajhenburžanom in okoličanom. Le nevstraheno naprej in kmalu prisije svetli dan slobode nad temnim mračnjastvom! Pokažite pred vsem svetom, da ste močje! Živeli!

— **Marchet in mi!** S Spodnjega Štajerskega se nam piše: „Ekscelenca g. Marchet, sedanjí naš „kulturni“ minister, baje misli, da so v Celju le — Nemci, da je to mesto „urdeutsch“ ter da tu nimajo Slovenci „eksiszenzberechtigung“. Seve, on ima tozadnevne informacije in — basta! — Vsled tega ne sodi v Celje slovenska gimnazija in tudi slovenska ljudska šola nima stajališča v mestnem pomeriju, marveč mora ven — iz mesta! Lepa je ta! Mi Slovenci smo dobri le zato, da pridno plačujemo državne in — mestne davke, sicer pa imamo molčati ter povrh še trpeti, da se z nami norčuje in nas pošteno opsuje. Res, daleč smo „prifurali“! Gospoda, koliko časa bomo še trpeli to zapostavljanje in sramotno bagateliziranje?! — Kaj nam koristijo razne deputacije, ki jih odpošiljamo za drag naš denar v Gradec in Dunaj?! — Zakaj pa imamo sploh še „naše“ poslance? Ali jih nimamo?? — Poglejte Nemce, kako besnijo, kako kričijo, če se gre kje za njih „posestno“ stanje, — in če je tisto tudi mej nami — Slovenci!! Zakaj pa naši dični ljudski zastopniki vsi ne nastavijo vóda v to, da bi „celjsko vprašanje, energično ne spravili v diskusijo; vsaj beseda ni konj! Besed v to bi jim pa menda vendar ne primanjkovalo?! Naše potrpežljivosti je že konec. Mi hočemo enkrat energičnih dejanj. Tistega vednega cincanja smo že sili. Pokažite enkrat odločnost! Kaj nam hasnijo akademična izvajanja pri raznih zborovanjih; pokazite, da tudi realno kaj zmorete!

— **„Slovenec“ in „Slovenski Gospodar“ pred sodiščem.** Ustanovitelji „Narodne stranke za Štajersko“ so trn v peti „Slovenca“ in „Slovenskemu Gospodarju“; zato jih napadeta pri vsaki priliki in jim skušata s psovanjem in žaljenjem zagreiniti veselje pri delu za osamosvojitve štajerskih Slovencev od komande mariborskih kanonikov in njih podrepanikov. Pri tem se seveda ne sramujeta posegati celo v rodbinsko življenje in nastopati proti posameznikom z infamnimi osebnimi žalitvami. Angelska potrpežljivost, s katero slobodomiselni Slovenci navadno prenašajo podle napade in žalitve klerikalnih listov, je sicer lepa stvar, a je povzročila, da je klerikalnim časopisom tako silno zrasel greben, da so mislili, da smejo že vsakogar napadati in žaliti — brez kazni. Tej potrpežljivosti mora biti enkrat konec. Kakor čujemo, sta vložila gg. dr. Vekoslav Kukovec in urednik V. Spindler v Celju proti „Slovenca“ in „Slovenskemu Gospodarju“ v Mariboru tožbo radi

žaljenja časti. Prav tako! Klerikalnim obrekovalcem je treba odločno stopiti na prste, potem bodo že postali ponižni in pohlevni!

— **Ali je to res?** „Rdeči Prapor“ poroča iz Trsta, da so imele 14. svečana t. l. učenke šole sv. Cirila in Metoda v Trstnem škofu Pasquale Besenghi na čast nemškemu jezuitu patru Volbertu in nemškemu škofu Naglu. Stvar se nam zdi nekoliko neverjetna, a vsekako jo je treba pojasniti!

— **Zakaj ima škof Brajca v Sori?** Ko so se izvršili lansko leto žalostni dogodki v Sori, je od takrat pa do danes vodil vse ovadbe kaplan Brajca. Letal je okrog revnih ljudi in izpraševal, kaj so videli in kaj slišali. Razume se, da je vsako stvar takoj priobčil v „Slovenca“. S tem je naravnost sugeriral svojim pristašem, da so mislili, da so vse slišali, čeravno jih ob dogodku 30. oktobra ni bilo zraven. Brajca je zapisaval izpoved ljudi in delal naravnost zapisnike, kakor kakšen izpraševalni komisar. Sedaj ko so glavni obrekovalci sodnijsko kaznovani, pa Brajca le še ne odneha. Takoj drugi dan po obsodbi je letal okrog po hišah in izpraševal še dalje. Seveda bode Brajčev trud zaman, ker prič se ne dobi tako lahko, kakor se delajo zapisniki. Ta Brajčeva delavnost pa tudi jasno dokazuje, koliko so vredna vsa pričevanja njegovih pristašev. Brajca in izanski Mauring sta namreč dobra prijatelja. Potem se takoj razumemo! Ogromna večina ljudi v sorški župniji je sita do grla Brajca, a škot ga ne spravi iz Sore, ker je potreben ta dušni pastir, da vodi sodnijska pričevanja proti učitelju Germeku in njegovim soprogi. Škof se je sam tako izrazil, in če kdo ne verjame, lahko postrežemo z avtenličnimi pričami. In sedaj prosimo, da ne bi kdo mislil, da se naš škof peča s politiko in preganjanjem naprednjakov! Medvodčan.

— **Šolska vest.** Suplent gosp. Srečko Zalokar v Škočjanu je v enaki lastnosti premeščen v Telče pri Trzinu.

— **Simon Gregorčič in „Slovenska Matica“.** Pokojni pesnik je bil 16 let (1882–1898) Matičin odbornik in več let tudi njen poverjenik. Društvo je ob njegovi smrti razgrnilo črno zastavo, položilo na krsto venec s travkovi. Pri pogrebu sta „Slovensko Matico“ zastopala odbornik in poverjenik dr. Anton Gregorčič in pa Andrej Gabršček. Matica je prejela včeraj sledeči dve brzojavi:

Zagreb: Narodnoj tuži Slovenaca pridružujem se celom dušom. Slava Gregorčiču! — Gjalski.

Praga: Ob grobu velikega pesnika žaluje tudi slovensko akademsko društvo „Adrija“ v Pragi. — Pavlin, predsednik.

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj se ponovi interesantna Traversijeva drama „Svatbeno potovanje“ (za nepar). — V četrtek se uprizori slovit Shakespearejev igrokaz „Beneški trgovci“ v Zupančičevem prevodu; nastopi vse dramsko oseboje.

— **Potovanje v Ameriko.** Predavanje s skiptikonom „Kot mornarski zdravnik iz Trsta v New York“ se vrši, kakor smo že poročali, v sredo dne 29. t. m. s slovenskim in v četrtek, dne 30. t. m. z nemškim besedilom. Z oziroma na dobrodelni namen se je določila vstopnina 1 K za sedež in 50 h za stojšče. Pričetek je vsakokrat točno ob polu 8. uri zvečer. Vhod v Mestni dom s strani Strelških ulic. — Predavanje obeta že radi tega biti zelo zanimivo in aktualno, ker je slike napravil predavatelj sam na svojem potovanju.

— **„Splošno slovensko žensko društvo“** vabi svoje članice najljubše k predavanju g. dr. Demetra viteza Bleiweisa „Trstniškega „Kot mornarski zdravnik iz Trsta v New York“, ki se vrši jutri, 28. t. m., ob polu 8. z. v „Mestnem domu“. Ker je predavanje na korist kranjskega podružnice avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih, je pričakovati tudi od strani slovenskega ženstva največjega obiska.

— **O gluhomemih.** V nedeljo, 25. t. m. je predaval v „Splošnem slovenskem ženskem društvu“ gospica učiteljica Vita Zupančičeva „O gluhomemih“. Opisala je telesne in duševne nedostatke teh od sreče izbočenih revežev in pojasnjevala, kako treba postopati z njimi.

doma in v šoli. Tem zanimivejše in poučnejše je bilo predavanje, ker je pripeljala gđ. predavateljica seboj tudi troje gluhomih deklet različnih razredov, ki so popolnoma dobro „odgledavale“ z ustnice izgovorjene stavke in so jih potem ponavljale glasno. Poslušalke so imele tu priliko spoznati, kako veliko truda, potrpljenja, strokovnega znanja in ljubezni je treba vsakomur, kdor občuje za gluhomemimi otroki in jih hoče spraviti na kolikor toliko visoko stopnjo splošne izobrazbe. Gđ. Zupančičeva je žela za svoje temeljito predavanje pri svojih mnogostevnih poslušateljicah najtoplejšo priznanje.

— **Društvo slovenskih profesorjev** priredi prijateljski sestanek v petek, dne 30. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani. Na tem sestanku bo g. prof. dr. Žmave poročal o shodu avstrijskih slovenskih društev, ki se je vršil v Pragi dne 18. t. m. Vse članke udeležbi vljudno vabi odbor.

— **V osrednji odbor „Zveze jugoslovanskih književnikov in časnika“** v Sofiji je odbor „Društva slovenskih književnikov in časnika“ v Ljubljani na svoji seji dne 24. t. m. naknadno izvolil za svojega zastopnika še ravnatelja „Zadružne zveze“ v Celju, gospoda Frana Jošta.

— **Zabavni večer koncertnega zbora „Glasbene Matice“** se je vršil v soboto zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Bil je dobro obiskan, vendar nekoliko slabše, nego so navadno zabavni večeri „Matice“. Program je obsegal pevske točke, komičen prizor, senčnate podobe, godbo in ples. Med pevkami so se izvajale najnovejše slovenske skladbe in sicer Oskar Devova „Na poljani“ (moški zbor), Adamičeva „V snegu“, (mešan zbor), dr. Schwabova „Slanica“ (mešan zbor), Oskar Devova „Ptička“, sopran-solo. Izmed navedenih je najbolj ugajala zadnja, ki jo je prav dovršeno pela gospodična Pavla Šusteršičeva. Izborna pevka je pela tudi arijo Agate iz opere „Čarostelec“. V obeh pesmih je pokazala, da je izvrstno izveščana. Od nje smemo še veliko pričakovati in bo pač jako uporabna pri solističnih nastopih. Kvintet, obstoječ iz gg. Koželja, Matjana, Stegnarja, Šebenika in Završana, je želel za svojo Ipavčevo „Prošnjo“ obilno ploskanja, da je moral ponoviti imenovano pesem. Tudi ostale pesmi, ki smo jih navedli zgoraj, so se izvajale v popolno zadovoljnost občinstva, kar je pričalo bogato ploskanje. Komičen prizor „Veseli krojač na zatožni klopi“ (igralci gg. Bekš kot pisar, Božič kot sodnik, Jug kot krojač in Stegnar kot sluga) je povzročil obilico neprisiljenega smeha. Mnogo zabave so nudile senčnate slike, kjer je svojo kirurško umetnost kazal „padar“ g. Kobal. Ostali čas je izpolnjevalo sviranje Ljubljanske društvene godbe, ki je igrala komade le znamenitih muzikov. Ko je bilo programa konec, razvil se je okoli 11. ure ples, na katerega so poskočne noge mladine komaj čakale in ki je bil torej tudi eden glavnih delov zabavnega večera. Prireditve se je torej izvršila prav lepo in častno za pevski zbor „Glasbene Matice“ in vsi njeni posetniki in posetnice so hvaležni prav iz srca prirediteljem za mnogobrojno različno zabavo.

— **Miklavžev večer.** Kakor vsako leto priredi ljubljanski „Sokol“ tudi letos „Miklavžev večer“ v „Narodnem domu“. — **Pevsko društvo „Ljubljana“** opozarja še enkrat svoje članice na izvanredni občni zbor, kateri se vrši jutri, t. j. v sredo, dne 28. t. m. ob 1/9. uri v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. — **V pokritje deficita pri „Glasbeni Matici“** je poslal g. dr. Vl. Ravniar 20 K kot prispevek neke kazenske poravnave.

— **Umrl je včeraj v Ljubljani** g. Franc Borštnik, nadučitelj na Dobrovi, star 35 let.

— **Zadruge gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, zganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani** izredni občni zbor bo v četrtek, dne 29. novembra točno ob pol treh popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora. 2. Ureditev cen jedil in pijač. 3. Ureditev prodaje smokv v gostilnah. 4. Sprememba § 4 zadružnih pravil (§ 17 k. z. p.). 5. Predlog glede proste policijske ure. 6. Predlog glede prvega kranjskega gostilničarskega shoda v Ljubljani. 7. O prodaji piva v stečlenicah. 8. Resolucija glede barantije s koncesijami in podeljenju njih. 9. Resolucija glede prirediteljstva vinotočev. 10. Raznoročitev. V slučaju, da ta občni zbor radi prepričane udeležbe ne bi bil sklepčen, vrši se drugi občni zbor dne 13. decembra ravno tam, ob isti uri in z istim dnevnim redom; ta zbor sklepa veljavno neglede na številno navzočih članov.

— **Kolka ter pristojbine proste prošnje za sprejem v domovinske zveze, oziroma pridobitev državljanstva.** C. kr. finančni ministarstvo je z razpisom z dne 5. septembra 1906 št. 91524 ex 1905 odločilo, da so po § 5 domovinskega zakona z dne 5. decembra 1896 drž. zak. št. 222 vlozene prošnje za zagotovilo sprejema v domovinske zveze inoizemce v onih oseb, katerih državljanstvo ni dognano, kolka ter pristojbina proste; ravno tako tudi vsa pravna sredstva (sklicevanja, priloge, pritožbe etc.), ki služijo v izpodbijanju odklonjenih prošenj.

— **Olepševalno društvo v Rožni dolini** otvorilo je svojim članom „Ljudsko knjižnico“. Da je bilo možno zasnovati to koristno napravo v pouk in izobrazbo ljudstva, so izdatno pripomogle „Družba sv. Cirila in Metoda“, „Matica Slovenska“ in „Družba sv. Mohorja“, ki so v to svrhu velikodušno darovale večja števila knjig. Za ta domoljubni dar bodi jim izrečena na tem mestu najtoplejša zahvala v imenu seljanov, kateri že pridno prebirajo knjige. Odbor bi rad še pomnožil in izpolnil zbirko, žalibog, nedostaje mu denarnih sredstev. Vsled tega uljudno prosi domoljube in prijatelje ljudske izobrazbe, da mu prispejajo s kakim darom ali denarno podporo v to svrhu na pomoč. Darila sprejema odbor društva v Rožni dolini pošta Vič.

— **Brajčev prijatelj pretopač.** V Rakovniku so se pretečeni poneledek stekli fantje. Franc Šifrar, krojaški pomočnik v Rakovniku je zaklal Janeza Luštreka, tovarniškega delavca. Ta Šifrar je bil kot glavna priča proti učitelju Germeku in je najboljši prijatelj kaplana Brajca.

— **Za župana občine Dovelje-Mojstrana** je izvoljen kandidat čiste slovenske stranke, g. Jurij Pezdrič.

— **Roparski napad.** Dne 20. t. m. je napadel Janez Ovčak, po domače Dolinc iz Zgornje Senice št. 9 nekega Jožefa Kopača iz Gornje vasi. Šla sta skupaj iz Medvod in sta pri trdnici Perdan skupaj zganje pila. V vasi Ladija je pograbil Ovčak Kopača in ga vrge na tla. Potem mu je vzel žepni nož in 76 vin. Napadalec je potem zbežal. Stvar se je naznana orožništvu in v četrtek zjutraj so ga odpravili v zapor. Ta imenovani Ovčak je nevaren človek. Ravno sedaj je obtožen zaradi tega, ker je napadel doma v vasi posestnika Antona Kuralt, zato zasluži, da ga zadene najhujša kazen. Ako pride na prosto, jo namerava popihati v Ameriko.

— **Utonil je 3letni sin** trgovca Ivana Berganta v Stari Loki. Padel je v narasli prifarski potok, ki ga je odnesel v Soro, iz katere so ga potegnili mrtvega.

— **Pobalinstvo.** V noči od 21. na 22. t. m. je neznan pobalnik pobil tri šipe v Lampretovi tiskarni v Kranju. To se je zdaj zgodilo že drugič. V tiskarni so ležali trije kamni.

— **Utopljenca so našli** v sredo v Savi blizu postaje Sv. Jošt pri Kranju. Ni ga mogoče več spoznati. Bil je močan človek.

— **Prijet vojaški begunec.** Orožniki so v Lukovici aretirali Franca Majerja iz Zagorice pri Radovljici, doma in pristojnega v Rafolci pri Brdu. Majer je 20. okt. pobegnil od 17. pešpolka.

— **Otrok zažgal.** 19. t. m. se je 6letni Franc Poreber v Dolenjem Mračevem pri Novem mestu igral z užigalicami pri podu in zažgal kup slame. V tričetrt ure je pogorel pod, šupa in kozolec z raznimi poljskimi pridelki in gospodarskimi orodji. Škode je 2400 K. Da niso prihiteli sosedje o pravem času, šla bi bila vsa vasa.

— **Novo cerkev** sezdajajo v Šmihelu pri Žužemberku. Stala bo okoli 30.000 K. Konkurenčna razprava je razpisana na 6. decembra ob 9. uri popoldne na licu mesta.

— **Vinska klet zgorela.** V četrtek ponoči je pogorela posestnik Martin Unetič na Vinjem vrhu pri Sv. Križu vinska klet v Gadovi peči z 80 hl vina, dvema stiskalnica in senom pod streho. Škode je do 7000 K, zavarovan ni bil. Delavec Franc Komočar z Vinjega vrha in kočar Anton Klemenčič iz Vrhovske vasi sta na sumu, da sta iz maščevanja zažgala Unetič klet, zato so ju aretirali in odvedli v Mokronog v zapor.

— **Podobica „Matere Božje“ za legitimacijo.** V soboto je prišel neznan tujec prosit prenočišča v gostilno Josipa Tomšič v Il. Bistrici. Gostilničarjeva žena mu je dala prenočišče. Tujec ni večerjal nič in šel zgodaj spat. Čez nekaj časa pa so slišali domačini, da so večkrat zaškrpala vrata spalnice, kjer je tujec spal in slišati je bila hoja. Medtem je bil Tomšič opozorjen, da ima sumljivega človeka v hiši; prišel je domov in poslal ženo, da je šla gosta vprašati, ima li kak izkaz, od kod ali kaj da je vse. Imel ni ničesar, kakor napaden postelji list in v njem je Tomšičeva zapazila podobo Matere Božje.

To ji je zadostovalo, prišla je takoj nazaj in rekla na možovo vprašanje, ima li tujec potni list: „nima nič, toda ima v knjižici Mater božjo in to kaže dovolj, da je pošten.“ Toda Tomšič je pa mislil drugače, poslal je po orožnike, ki so takoj prišli in dognali, da je tujec zvit ptiček. Moral je iti iz mehke postelje na bolj trdo — v zapor. Imel je namreč napaden potni list in revolver, a denarja le en vinar. Tercijalkam ni bilo ljubo, da so ga orožniki aretirali, ker tak, ki ima podobico svete Device, ne more biti hudoben človek. Kaj vse tercijalizem stori. Fino bi pač bilo za lopove, če bi bili tudi orožniki tega mnenja.

— **Kaiserjev konkurz v Ptuj.** Poroča se nam: Ker je zanimanje za konkurz Franca in Marije Kaiser v Ptuj ter prvega staršev, Martina in Ane Kaiser vsestransko, ker se izporočil raznih nemških časnikov razvidi, da si ptujski nemški poštenjaki prizadevajo, da bi „vicebürgermeistera Kaiserja“, bivšo šlapo župana Orniga, zatajili, slovenskim denarnim zavodom pa kar največ škodovali, hočemo dati danes nekaj pojasnil. Med vsemi denarnimi zavodi je najhujše prizadeta mestna hranilnica v Ptuj, ker ima iz hipoteke terjati 392.000 K, iz menic pa nad 110.000 K. Ta zavod je bil s Kaiserjem dolgo vrsto let v zvezi. To je naravno, ker so mestni zastopniki z županom na čelu obenem člani ravnateljstva hranilnice, ki je občinska! Glavarji dr. pl. Scherer in Underrein so pred Ornigom in vsemi drugimi vedno na trebuhu ležali; kot c. kr. komisarji ptujske mestne hranilnice niso ničesar videli in slišali, kar se je pri zavodu godilo, akoravno je bilo znano, da Kaiser slepari z menicami. Letos je stopil Kaiser v ozko zvezo s tvrdko Anton Seifricz Nachfolger v Budimpešti! To je vznemirilo Ptujčane, posebno pa ravnateljstvo hranilnice. Začeli so Kaiserja rubiti in tožiti, posledica je bil konkurs. Seifriczi imajo terjati okoli 290.000 K, Varaždinska komit. hranilnica 48.000 K, Simeta iz Novega grada v Dalmaciji 29.000 K. Glede ptujske hranilnice vemo iz popolnoma zanesljivega vira, da ima terjati 12.900 kron starega dolga, da na novo Kaiserju ni ničesar posodila, kakor lažnjivo poroča „Štajerc“ v zadnji številki. Od te terjatve v znesku 12.900 kron ima ptujska posojilnica po vknjižbi na posestva na prvem mestu zavarovano 2000 K. Ta znesek se bode dal iz zastavljenega zemljišča izterjati, ker je to posestvo več vredno. Da je hipoteke več vredna, sledi tudi iz tega, da je pustila ptujska hranilnica, zase šele na drugo mesto po vknjižbi na isto hipoteko zavarovati 10.000 K. O tem poštenjaki okoli „Štajerca“ previdno molče! Za znesek 10.900 K pa ima ptujska posojilnica zastavo, katere vrednost je sodno določena nad 11.000 K. Ker se bode zastava posojilnice gotovo višje prodala, ne bode tu izgube, pač pa bode še konkurenčni sklad nekaj dobil za druge upnike. Denarni zavodi v Celju, v Ljubljani imajo terjatve v manjih zneskih; natančno ti zneski niso znani! Gotovo pa je to, da se na menicah teh zavodov nahajajo razni žiri; ti žiri vežejo razne krčmarje, trgovce, pa tudi več ptujskih meščanov, kateri so hudo prizadeti. Prizadeti krčmarji se nahajajo na Štajerskem in na Kranjskem. O tem se bode podrobneje šele izvedelo. Da ima ptujska hranilnica strah pred izgubo, kaže dejstvo, da je ona za definitivnega oskrbnika mase predlagala svojega zastopnika dr. pl. Fichtenaua, kateri je bil ves čas tudi pravni zastopnik firme Kaiser, tedaj za ta posel doela nesposobno osebo, za namestnika oskrbnika pa dr. pl. Plachkega, konsultanta in zastopnika hranilnice, Orniga in drugih korifej in liferantov. V odbor upnikov je ptujska hranilnica izbrala knjigovodjo Kasperja, Jakoba Matzna, Maksa Strachilla, Simetto iz Dalmacije in Bluma z Dunaja. Tako si je zagotovila za vse slučaje popolnoma vdano večino. Varaždinci so ji tudi pomagali. Govori se, da bodo vsi od hranilnice izvoljeni funkcionarji delali na to, da se zastavne pravice hranilnice ohranijo, one Seifriczev pa razveljavijo, da se konkurzu stori konec, da bi mogla hranilnica sama s posestvi in drugim imetjem Kaiserjevem razpolagati in prikriti pred svetom svoj deficit, kateremu se nikakor ne more izogniti. Meščana in mestna zastopnika, Jos. Kasimir in Jan. Steudte, sta vzela v zadnjem trenutku Kaiserjevo blago nase, da bi si vsak pokrili svojo terjatev. To je tudi značilno, kakor je značilno, da je dobil Kaiser „pas“ za Ameriko, in da mu je sicer skopki župan Ornig dal v Gradcu še nekaj denarja! Govori se, da 500 K. Jih je pač potrebovalo za „rajo“!

— **Smrt v pijanosti.** V četrtek zvečer sta šla 56letni zidar Lenart Negrov iz St. Jurja pri Loki in delavec Jožef Pakj iz Loke pri Zidanem mestu pijana iz gostilne Ivana Milavca v Radečah domov. Ko sta prišla do samskega mostu, je šel Negrov k Savi, kjer je padel čez 3 m visok nasip in se ubil. Pakj ga je čakal nekaj časa na mostu, potem pa odšel sam domov, kjer je mislil, da je šel Negrov v Radeče.

— **„Celjske čitalnice“** odbor je v zadnji svoji seji sklenil, ustanoviti „Ljudsko knjižnico“, ki bode dostopna širšim slojem. To je vilo ter že danaj nujno potrebno. — Da bi misel le prav kmalu postala meso!

— **Okrajni zastop Vransko.** Izpod Ščavnice: Dne 27., 28. in 29. novembra t. l. vršijo se nove volitve v okrajni zastop Vranski. Treba bode izvoliti 24 zastopnikov. Upamo, da se volitev izvrši našemu narodnemu ugledu ugaajoče. — Volilci, bodite si svesti, kaj ste dolžni sebi in napredku naroda svojega!

— **Električno razsvetljavo** je dobil trg Laško.

— **400 kron vredno kravo** je ukradel nekdo nekemu posestniku v Ormožu. Kravo je dobil v Ptuj v klavnici zaklano, a tatu še nimajo.

— **Iz zapora so izpustili v Gradcu** zakonska Wretschner, ker se je izkazalo, da je bilo prazno kleve-tanje, da sta umorila v svoji kleti v Algersdorfu nekega trgovca.

— **Akad. teh. društvo „Tabor“** v Gradcu ima dne 28. listopada t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije „Zum Bier-Jaki“ žalno zborovanje povodom smrti pesnika Simona Gregorčiča. Slovenski gostje dobro došli!

— **Opatijske novice.** Opatija, dne 26. novembra. Čudno vreme. V letošnjem novembru smo doživeli že strahovite viharje, plohe, bliskanje in grmenje, tudi je bilo nekatere dni precej hladno. To vse se je pa spremenilo sedaj v vročino, in lahko se reče, da imamo vročino, ki prekaša celo vročino v mesecu juniju. Ta vročina se je začela v nedeljo, 25. novembra in je bilo opoldne na solncu 35 stopinj gorkote, a v senci 24 stopinj z vsem severnim vetrom, ki je precej močno pihal celi dan. To vreme drži tudi danes v ponedeljek. Ljudje so primorani radi tolike vročine nositi lahko letno obleko.

— **Visok gost v Opatiji.** V Opatiji biva že dalje časa hrvaški ban grof Pejačević, ki je prišel sem, da prisostvuje pri krščenju unuka, katerega je v tekočem mesecu povila njegova snaha, ki tudi že dalje časa biva v naši prekrasni Opatiji. Ban se je kot strasten lovec podal z opatijskimi lovci, katerih predsednik je župan g. Miran, na lov v Klano. Lov se je precej dobro obnesel.

— **Obrotno delavsko društvo za Hrvate in Slovence** so nameravali ustanoviti opatijsko-voloski gospodarji in delavci. V to svrhu so sklicali včeraj na pogovor vse gospodarje in delavce hrvaško-slovenske narodnosti. Na tem pogovoru se je razpravljalo o društvenih pravilih, ki se bodo v najkrajšem času odposlala namestništvu v potrditev. Naša dolžnost pa je, da to plemenito idejo naših gospodarjev in delavcev, ki so že do grla siti nemškega socialno demokratičnega jarma, na vseh straneh podpiramo. Naši delavci, ki pridejo v velikem številu v te kraje, so bili do sedaj takorekoko prepuščeni sami svoji usodi in brez vsake zabave. Temu se bo pa sedaj odpomoglo z društvom, v katerem se bodo zabavali, čitali, prirejali veselice in drugo. Kar je pa glavno: združeni bodo lahko nastopali proti vsaki krivici, katere bi se jim slučajno dogodila: Še enkrat: samo tako naprej in podpirati vas bomo z vsemi močmi.

— **Prostovoljno gasilno društvo za Volosko in Opatijo.** Slišijo se vedno vprašanja, kaj je s tem društvom. V pojasnilo povemo toliko, da so pravila, ki so bila poslana dne 12. novembra t. l. na namestništvo v Trst v potrditev, še vedno tam. Ako jih namestništvo ne vrne potrjenih v 4 tednih, se bo društvo takoj nato ustanovilo.

— **Pešizlet volosko-opatijskega Sokola v Jušici.** V nedeljo, dne 2. decembra priredi Volosko-opatijski „Sokol“ ob lepem vremenu pešizlet iz Voloskega v dve uri oddaljeni kraj Jušici, občina Kastav, kjer bo društvo izvajalo na prostem več vaj. Odhod iz Voloskega (Narodni dom) ob 2. popoldne. Vabijo se vsi bratje člani in prijatelji tega društva, da se udeležijo izleta. „Na zdar!“

— **Hrvatsko pevsko društvo „Lovor“ v Opatiji** priredi svoj letošnji „Miklavžev večer“ v sredo, dne 5. decembra v čitalnih prostorih „Zora“ v Opatiji. Opozarjajo se roditelji, da darove, katere mislijo po Miklavževih rokah! podariti! svoji deci isti večer, najkasneje 4. decembra oddajo odboru „Lovora“. Tudi se prosijo roditelji, da na vsak dar posebej zapišejo polno ime svojega otroka, da ne bi bila potem kakšna slučajna pomota.

— **Tulci v Opatiji.** Opatijo je obiskalo od 1. septembra do 21. novembra 1906 6175 oseb, od 15. do 21. novembra jih je prišlo 215, a 21.

grov k Savi, kjer je padel čez 3 m visok nasip in se ubil. Pakj ga je čakal nekaj časa na mostu, potem pa odšel sam domov, kjer je mislil, da je šel Negrov v Radeče.

— **„Celjske čitalnice“** odbor je v zadnji svoji seji sklenil, ustanoviti „Ljudsko knjižnico“, ki bode dostopna širšim slojem. To je vilo ter že danaj nujno potrebno. — Da bi misel le prav kmalu postala meso!

— **Okrajni zastop Vransko.** Izpod Ščavnice: Dne 27., 28. in 29. novembra t. l. vršijo se nove volitve v okrajni zastop Vranski. Treba bode izvoliti 24 zastopnikov. Upamo, da se volitev izvrši našemu narodnemu ugledu ugaajoče. — Volilci, bodite si svesti, kaj ste dolžni sebi in napredku naroda svojega!

— **Električno razsvetljavo** je dobil trg Laško.

— **400 kron vredno kravo** je ukradel nekdo nekemu posestniku v Ormožu. Kravo je dobil v Ptuj v klavnici zaklano, a tatu še nimajo.

— **Iz zapora so izpustili v Gradcu** zakonska Wretschner, ker se je izkazalo, da je bilo prazno kleve-tanje, da sta umorila v svoji kleti v Algersdorfu nekega trgovca.

— **Akad. teh. društvo „Tabor“** v Gradcu ima dne 28. listopada t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije „Zum Bier-Jaki“ žalno zborovanje povodom smrti pesnika Simona Gregorčiča. Slovenski gostje dobro došli!

— **Opatijske novice.** Opatija, dne 26. novembra. Čudno vreme. V letošnjem novembru smo doživeli že strahovite viharje, plohe, bliskanje in grmenje, tudi je bilo nekatere dni precej hladno. To vse se je pa spremenilo sedaj v vročino, in lahko se reče, da imamo vročino, ki prekaša celo vročino v mesecu juniju. Ta vročina se je začela v nedeljo, 25. novembra in je bilo opoldne na solncu 35 stopinj gorkote, a v senci 24 stopinj z vsem severnim vetrom, ki je precej močno pihal celi dan. To vreme drži tudi danes v ponedeljek. Ljudje so primorani radi tolike vročine nositi lahko letno obleko.

— **Visok gost v Opatiji.** V Opatiji biva že dalje časa hrvaški ban grof Pejačević, ki je prišel sem, da prisostvuje pri krščenju unuka, katerega je v tekočem mesecu povila njegova snaha, ki tudi že dalje časa biva v naši prekrasni Opatiji. Ban se je kot strasten lovec podal z opatijskimi lovci, katerih predsednik je župan g. Miran, na lov v Klano. Lov se je precej dobro obnesel.

— **Obrotno delavsko društvo za Hrvate in Slovence** so nameravali ustanoviti opatijsko-voloski gospodarji in delavci. V to svrhu so sklicali včeraj na pogovor vse gospodarje in delavce hrvaško-slovenske narodnosti. Na tem pogovoru se je razpravljalo o društvenih pravilih, ki se bodo v najkrajšem času odposlala namestništvu v potrditev. Naša dolžnost pa je, da to plemenito idejo naših gospodarjev in delavcev, ki so že do grla siti nemškega socialno demokratičnega jarma, na vseh straneh podpiramo. Naši delavci, ki pridejo v velikem številu v te kraje, so bili do sedaj takorekoko prepuščeni sami svoji usodi in brez vsake zabave. Temu se bo pa sedaj odpomoglo z društvom, v katerem se bodo zabavali, čitali, prirejali veselice in drugo. Kar je pa glavno: združeni bodo lahko nastopali proti vsaki krivici, katere bi se jim slučajno dogodila: Še enkrat: samo tako naprej in podpirati vas bomo z vsemi močmi.

— **Prostovoljno gasilno društvo za Volosko in Opatijo.** Slišijo se vedno vprašanja, kaj je s tem društvom. V pojasnilo povemo toliko, da so pravila, ki so bila poslana dne 12. novembra t. l. na namestništvo v Trst v potrditev, še vedno tam. Ako jih namestništvo ne vrne potrjenih v 4 tednih, se bo društvo takoj nato ustanovilo.

— **Pešizlet volosko-opatijskega Sokola v Jušici.** V nedeljo, dne 2. decembra priredi Volosko-opatijski „Sokol“ ob lepem vremenu pešizlet iz Voloskega v dve uri oddaljeni kraj Jušici, občina Kastav, kjer bo društvo izvajalo na prostem več vaj. Odhod iz Voloskega (Narodni dom) ob 2. popoldne. Vabijo se vsi bratje člani in prijatelji tega društva, da se udeležijo izleta. „Na zdar!“

— **Hrvatsko pevsko društvo „Lovor“ v Opatiji** priredi svoj letošnji „Miklavžev večer“ v sredo, dne 5. decembra v čitalnih prostorih „Zora“ v Opatiji. Opozarjajo se roditelji, da darove, katere mislijo po Miklavževih rokah! podariti! svoji deci isti večer, najkasneje 4. decembra oddajo odboru „Lovora“. Tudi se prosijo roditelji, da na vsak dar posebej zapišejo polno ime svojega otroka, da ne bi bila potem kakšna slučajna pomota.

— **Tulci v Opatiji.** Opatijo je obiskalo od 1. septembra do 21. novembra 1906 6175 oseb, od 15. do 21. novembra jih je prišlo 215, a 21.

novembra je bilo v Opatiji nastanjenih 962 oseb.

— **Obesil se je** v Trstu 51letni sluga Ivan Gregorič. Vzrok samomora ni znan.

— **Roparski napad.** Ivana Mezgec je v Trstu neznan človek napadel in ga oropal 10 K, ker več denarja ni imel. Prijeli so nekega Ivana L. kot dozdnevnega napadalca.

— **Vlom.** Tržaški tatovi se pripravljajo za zimo in kradejo na vse strani. Pri Marku Banoviču so vlomili v nedeljo zjutraj in ukradli 1600 K v denarju, vrednostnih stvari za 1077 K, vrednostnih papirjev in obleke za 320 K.

— **Poskušen umor in samomor v tolerančni hiši v Pulju.** V neki zloglasni hiši v Pulju je streljal ogrski mornar Trostik na prostitutko Lidijo Makay, nato pa še na sebe. Oba sta nevarno ranjena.

— **Občinske volitve v furlanskem Tržiču (Montfalcone).** Piše se nam iz Devina: V Tržiču so se vršile občinske volitve dne 15. in 16. t. m. in iztekle so dobro za italijansko komoro. In vendar so te volitve važen pojav v slovenskem narodnem življenju. Doslej se je malokdaj slišalo o Slovencih v tej občini, tako da časih ljudje mislijo, da jih sploh ni. Letos pa se je pokazalo, da je narodna misel prešinila tudi Slovence v furlanski občini Tržič. Italijani so napenjali vse sile, da se ubranijo Slovencev, a svoj namen so dosegli samo s sleparijo, drugače bi bili v III. razredu propadli. Sleparili so Italijani na ta način, da so zavrgli vsa slovenska pooblastila, četudi so bila popolnoma pravilna, odobrili pa so vsa italijanska pooblastila, tudi če niso bila pravilna. Le s tako sleparijo so si ohranili Italijani gospodstvo nad občino, kjer ima zloglasna „Lega“ veliko oblast. Ali ni to dobro znamenje za prihodnost? Italijani so bili po vsi pravici v največjem strahu, da jih slovenski kmetje v 3. razredu premagajo. Pri vsi agitaciji in slepariji, ki so jo vpriporili Italijani, so zmagali samo s 14 glasovi. Da se spozna, kako so Italijani agitirali, naj navedemo sledeči slučaj: Ces. kralj. sodni oficijal v Tržiču Rihard Visintin je prišel ob 1/2.9. dopoldne v volilno dvorano in je ostal na volišču do 1/2.9. ure zvečer. Ves besen je tekal po dvorani, po pred-sobi in veži je res prav besno agitiral. Največje nesramnost pa je storil ta c. kr. sodni oficijal s tem, da se je drznil glasovati s pooblastilom za železniškega čuvaja v Ronkih Petra Aschenbrennerja. Ta Aschenbrenner je že od 1. septembra 1906 bolan in opravlja njegovo službo železniški čuvaj Stefanel, pooblastilo, s katerim je Visintin volil, pa pravi, da Aschenbrenner ne more na volišče, ker je službeno nadzran. To je očitna sleparija. Pozivljemo gospodo na okrajnem glavarstvu v Gradiški, naj prime Visintina za ušesa in ga poduči, kaj sme in česa ne sme, sicer si bomo sami pomagali. — Slovenski volilci.

— **Nova hrvatska šola v Istri.** Družba sv. Cirila in Metoda za Istrsko je otvorila 15. t. m. šolo v Kaldiru. Pri slavnosti otvoritve nove šole je družbo zastopal dr. Dinko Trinajstić. V šolo se je vpisalo 74 hrvatskih otrok.

— **Občni zbor „Podpornega društva za slovenske velikošolce na Dunaju.“** Piše se nam z Dunaja: Podporno društvo za slov. visokošolce je imelo svoj občni zbor dne 14. novembra t. l. Udeležilo se ga je precejšnje število na Dunaju biva-jočih Slovencev, med njimi tudi drž. posl. dr. Vovšek. Po predsednikovem pozdravu sta poročala tajnik in blagajnik o odborovem delovanju. To poročilo dobe naši prijatelji in podporniki v kratkem. Pred volitvijo novega odbora se je vnela živahna debata o vprašanju, ali naj se tudi zastopniki dijakov pripuščajo na odbore seje društva. Končno je bil sprejet predlog: „Akademična društva „Slovenija“, „Danica“ in „Sava“ ter „divjaki“ pošiljajo na odbore seje po enega zaupnika v informacijo odbora.“ S tem se je ustreglo dolgoletni želji dijaštva in upamo, da bo ta modus olajševal pravično razdeljevanje podpor. Hkratu se obrača odbor do slovenskih rodoljubov in korporacij s prošnjo, da bi se čisto spominjali društva z obilnimi prispevki, ki naj se blagovolijo pošiljati na naslov društvenega blagajnika g. dr. Kl. Seshuna, dvornega in sodnega odveta na Dunaju I., Singerstrasse 7.

— **Zabavno, podporno in izobraževalno društvo „Zvezda“ na Dunaju** priredi v nedeljo, dne 2. decembra 1906 v restavraciji E. Schwarz (prej Matalloni) I. Auerspergstrasse 6 (oziroma I. Doblhofgasse šte. 9.) zabavni večer.

— **„Slovensko omizje“ v Sarajevu** je izbralo za leto 1906/7. sledeči odbor: Predsednik: gimnazijski ravnatelj M. Bedjanič, podpredsednik: računski svetnik J. Premrov; ostali funkcionarji pa so: B.

Bergant, I. Dolžan, K. Havelka, P. Kobler, I. Mikuž, A. Peterlin, A. Pezdirec, dr. F. Preindl in F. Zemljarič.

— **Glas iz občinstva.** V Ljubljani je nastopila gosta megla, ki se zlasti zvečer zgosti, da človek ne vidi niti pet korakov pred seboj. Razsvetljava po našem mestu nam v tem slučaju služi le bolj v orientacijo, da ne zgrešimo ceste, po kateri gremo. Žalibog se pa mestni magistrat v teh meglenih dneh preveč zanaša na razsvetljava lune, kajti prižgana je takoj zvečer le vsaka druga žarnica. To je vsekakor premalo in zgodi se lahko, da se pripeti kaka nesreča samo zaradi nezadostne razsvetljave. Tramvajski vozovi švigajo semtertja, fižakarji hite iz ulice v ulico, pasantu se pa pri tem prav lahko posreči, da ga povozijo. Prosimo torej mestno upravo, naj poskrbi, da bodo zvečer gorele vse žarnice po cestah, ker mesec svoje blagodejne zastonske razsvetljave ne more dajati v tem času nepredorne megle.

— **Mednarodna panorama** na Pogačarjevem trgu nas vodi ta teden po skrajnem severu, deloma po pokrajinah, ki so bile do nedavnega časa še neznane. Ne smemo pa misliti, da se nam kažejo zgolj neobljudeni kraji večnega ledu in snega. Potovanje nam temveč nudi izbrane naravne lepote, moderna norveška mesta Hamarfest, Bergen, Aalesund, Stavanger itd. Nadalje očarujoče panorame z ladje na značilne obrežne formacije, gorske scenerije, veličastne vodopade, gorska jezera in na vsak korak polno zanimivih posebnosti neznanih nam krajev in njihov prebivalstva, dokler ne dospemo z ladjo na severni rtič, na kraj večne teme, kjer opazujemo zanimivi polarni sij. Vse slike so nena-vadno plastične. Serija je posebno priporočljiva šolski mladini, da dobi nazorno sliko o skrajnem severu. — Prihodnji teden obiščemo Ameriko, in sicer mesta New-York, Montreal, Washington in Boston.

— **V panorami - kosmorami na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno** potujemo ta teden na sever, kjer vidimo življenje prebivalcev daljnega severa, pa tudi naravnih krasot ne pogrešamo. Opozarjamo zlasti na razne ledenike, slapove in na polnočno solnce. Vredna pogleda so mesta Kristijanija, Bergen, Hamarfest i. t. d.

— **Christoflov zasebni učni zavod za pisanje na stroj.** Pouk na tem učnem zavodu se prične dne 1. decembra t. l. Upisnina znaša 2 K, učnina 10 K na mesec. Dnevni in večerni tečaj.

— **Brez dovoljenja** prodaja po mestu nekdo brošurico z napisom: „Die armen Vögel bitten für den Winter um Futter“. Kamor bi utegnil še priti, naj se ga blagovoli izročiti policiji.

— **V deželno bolnišnico** so pripeljali služkinjo Marijo Gaberčev od Sv. Katarine pri Tržiču, ker je padla raz neke lestev in si pod kolonom zlomila levo nogo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpravila z južnega kolodvora v Ameriko 21 Hrvatov, 11 Slovencev in 150 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 160 Hrvatov, Macedoncev in Slovencev. Iz Heba se je pripeljalo 32 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči.** Posestnik Bernard Cigler je izgubil sivo konjsko odejo, vredno 8 K. — Gdč. Frančiška Majerjeva je izgubila laško gramatiko. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena palica, ženski dežnik in ženski pas. — Prstan z rdečim kamnom se je izgubil v nedeljo od Škrlja na Viču do gostilne Cenkar v Gradišcu. Pošteni najditelj naj ga izvoli oddati proti nagradi Franu Vrtniku, črev-ljarju na Mestnem trgu št. 9.

— **Zaklalo** se je živine v mestni klavnici od 11. do vštetega 18. novembra 1906: 93 volov, 8 krav, 5 bikov, 2 konja, 309 prašičev, 119 telet, 33 kostrunov in kozlov in 8 kozličev; zaklane živine se je upeljalo: 12 prašičev, 7 telet, 470 kg mesa.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer v vinski kleti hotela „Union“ društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, ne-člani plačajo 40 vin.

— **Slovenci v Ameriki.** — Utonil je v Lookportu 26letni Alojzij Mavkar, doma iz Gornjega jezera pri Cerknici — Afera Kolomonovega žegna. Ameriški slovenski časniki so nedavno pisali, da je trojica Slovencev pod imenom Frank Dolenc sleparila Slovence s knjigo Kolomonov žegen. Pisalo se je, da je posebno kompromitovan Rebek iz Ljubljane, ki je pobegnil iz New Yorka. Stvar je bila sledeča: Bančni uradnik Frank Mer-var je sestavil po nemških virih neki spis ter mu dal ime „Črne bukke“. Hotel jo je dati tiskati pri „Glas Naroda“, a ker mu je tiskarna pre-več računala, tiskal jo je v neki češki tiskarni ter dal oglas v „Novo

Domovino“. Zaradi tega ga je napadel „Glas Naroda“, a ni imenoval njegovega imena, temuč je spravljal v zvezo s Kolomonovim žegnom. Res je, da se je Mervar pozneje zvezal z Rebekom in nekim Arhom, da so imenovano knjigo razpečavali. Ne more se reči, da bi bili pri tem nastopili posebno pošteno, ker so obe-tali tri knjige, pošiljali pa le eno. Vendar oblasti nimajo povoda kate-rega zasledovati, ker so kupovalci sami krivi, da so plačali več, kakor je bila knjiga vredna. Rebek ni po-begnul iz New Yorka, temuč je dobil službo v Severjevi banki v Du-luthu.

* **Najnovejša novica.** Napač-nega so odlikovali. Povodom razstave v Libernih je bil imenovan za cesarskega svetnika tudi veleindu-strijec Jos. Richter, dasi niti razstave videl ni. Odlikovanje je bilo name-njeno tovarnarju enakega imena.

— **Ljubinskih drame.** V Št. Vidu na Koroškem je mizarški pomočnik Sitter ustrelil svojega moj-stra Popitscha, ker mu je prepovedal ljubimkovati z njegovo hčerjo. Potem je streljal na ljubico ter sebe. Oba sta smrtno ranjena. — V Šemnici pa je ustrelil ksilograf Reinhard iz Gradca svojo nevesto in sebe.

— **Globoko je padel.** V Budapešti so našli na ulici razcapa-nega berača, ki se zove vitez Warten ter je bil graščak na Nemškem, a je v igri pognal celo premoženje, več milijonov.

— **Romantična ločitev** zakona. Ruski car je razveljavil zakon med vojvodom Leuchtenberg in njegovo ženo Anastazijo Nikola-jevno, rojeno črnogorsko princezijo. Princezinja se poroči z velikim kne-zom Nikolajem Nikolajevičem, vrhov-nim poveljnikom ruske armade.

— **Umrli je poljski pisatelj** Ju-lijan Klaczko.

— **Pomanjkanje voz** na italijanskih železnica je toliko, da je v Turinu 13 livaren vstavilo delo, ker ne morejo izvažati produktov.

— **V upravni svet** južne železnice je izvoljen mesto pok. grofa Bombellesa bivši hrvatski minister pl. Josipovich.

— **Deset milijonov** za do-brodne namene je podaril znani milijonar Schütte v Bremenu povodom svoje 70letnice.

* **Stezniki za moške** so najno-vejša londonska moda. Sicer ni to nikaka novost, ker se je ta spak bil že za vlade Napoleona zelo razširil med aristokratskim moštvom. Toda današnji moški stezniki se zelo razli-kujejo od takratnih in od ženskih steznikov. Novi moški stezniki so pravzaprav le obveze iz usnja. Na-vadno se rabi v ta namen jelenovo ali kozje usnje. Zelo elegantni gos-podje se dajo vezati tudi v safjan, a največja eleganca je, ako se veže v svinjsko usnje. V svinjsko usnje vezan je n. pr. vojvoda Orleanski.

* **Pariške cerkve za časa francoske revolucije.** Francoski list „Lecture pour tous“ spominja na osodo nekaterih pariških cerkev za časa francoske revolucije. Do konca leta 1793. so še hodile procesije po mestnih ulicah pariških in tudi polnoč-nica na Božič se je mogla vršiti. Šele za tem letom je izdala revolucio-narna vlada nalog, da se cerkve zapro. Mnoge so bile odredjene za republikansko bogoslužje. Tako je cerkev St. Gervais postala tempel mladosti, Saint Laurent tempel sta-rosti, Saint Jacques du Haut Pas tempelj svobode, Saint Sulpice tem-pelj zmage, a St. Thomas d'Aquin tempelj miru. Mnogo cerkva je bilo pa prodanih na javni družbi. Tako je bila prodana cerkev Teatincev na Quai Voltaire ter spremenjena v ja-halnico, Saint Andree des Arts so prodali za 30.000 livrov, za cerkev Blancs - Mauteaux je vlada zahtevala 56.000 livrov. Nekatere cerkve so bile prisežene v čudne svrhe. Cerkev Saint Augustin je postala tožišče za perad, cerkev Saint Benoit je bila spremenjena v gledališče, v kapucin-ski cerkvi je Robertson priredil areno in gledališče za svoje predstave, v cerkvi Saint-Chapelle, tem najlepšem spomeniku francoske gotike je bila otvorjena kovačnica, v cerkvi Saint Germain des Pres, kjer se nabajajo grobovi Merovinčanov, je bila ure-jena pošta. Koncem februarja 1794. ni bilo več nobene cerkve, kjer bi se bilo moglo maševati.

* **Nenavaden dobrotnik** V III. okraju na Dunaju je obsodil sodnik nekega postreščka v denarno globo 5 K, ker je neko brčvevo ženo opsoval. Ko se mu je naznanila ob-sodba, je segel v žep ter vprašal ravnodušno: „Prosim lepo, gospod cesarski svetnik, ali smem tudi več plačati? Dal bi šest kron. Za ono neumnost je sicer pet kron dovolj plačano, toda za siromake dam prav rad.“ Sodnik mu je rekel: „To je lepo od vas, da se brigate za siro-make, toda to ni pravi način dobro-delstva, ako enega opsuje, drugega pa za to obdarujete.

* **Drag prst.** Virtuozi na glasovirju, Viljem Deston, se je letošnje poletje vozil s parnikom donavskega parobrodnega društva. Pri Marjetnem otoku se je zadel parnik ob most, pri čemer je umetniku stisnilo prst tako, da vsled zdravniške izjave ne bo prst nič več gibljiv. Deston toži vsled tega parobrodno društvo za letno rento 32.000 K, oziroma da društvo v ta namen naloži pri sodi-šču 640.000 K. Vsi umetniki rado-vedno pričakujejo, koliko bo sodišče cenilo prst virtuoza.

Književnost.

— **Prvo splošno uradniško društvo** je izdalo celo vrsto jako ličnih koledarjev za prihodnje leto, med njimi žepni koledarček v sloven-skem jeziku.

— **Zemljevidi o razdelitvi vo-lilnih okrajev.** Znano renomirano založništvo kartografskih del Freitag & Berndt na Dunaju je izdalo pravkar jako natančne in lepe zemljevide o razdelitvi volilnih okrajev. Za vsako deželo je izdan poseben zemljevid. Cena je nizka.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega so-dišča.

Za žig. Štefan Mikuž, 35 letni posestnik mož v Šmihelu na Notranj-skem, je delomrznat in živi v vednem prepiru s svojo ženo Marijo, ki jo večkrat pretepa. Rad bi jo namreč prihitel, da bi mu izročila gospodarstvo. Temu se žena z vsjo odločnostjo upira ker se boji, da bi ji potem mož vse zapl. K hiši Marije Mikuž je bilo pri-zidano poslopje A. polonije Derenčin, tako da sta imeli obe hiši skoro sku-pno podstrešje. Od predlanskega pož-a sta bili na novo sezidani ter z opeko kriti. Dne 24. malega srpana t. l. je pa zopet začelo goreti, ogenj je upeljal obe hiši z gospodarskim orodjem vred in je skupna škoda znašala 4919 K 60 v. Obe kmetici sta bili za-varovani le za 2900 K. Takoj se je sumilo, da je zažgal Štefan Mikuž, saj je imel tisti dan zato dosti priložnosti, ker ni bilo nikogar doma. Dopoldne imenovanega due je pripeljal Mikužev svak Anton Lemut soso njegovi ženi in je zmetal na podstrešje. Štefana Mikuža je jezilo, da se je to zgodilo brez njegove vednosti, zato je sam za-žgal. Oddolženec dejanje docela tajni in skuša dokazati, da je izključeno, da bi bil on zažgal, češ, da se je ob času nastalega ognja drugod mudil. Ta do-kaz se mu pa ne posreči. Zaslišanih je bilo 14 prič, katere so ovrgle obdol-ženčev zagovor. Zelo obtežilna priča za Mikuža je 8 letna Marija Derenčin. Ta je bila tisto popoldne, ko je pozneje gorelo, z Mikužem skupaj pred vrati njegove šupe, in varovala dva otroka. Ko jo je pa Mikuž zapodil od tod, je šla pred Lavrinčovo šupo, stoječo nasproti Mikuževi hiši. Tu je prav dobro videla, da je Mikuž lezel po lestvi v podstrešje, kjer je kmalu potem začelo goreti. Ko se je raznesel glas, da gori, je Mikuž takoj vprašal: „Kaj pri nas?“ Na to ga je Terezija Zenko videla priti s cigareto v ustih po cesti. Mahnil je z roko proti goreči hiši in na pol glasno govoril: „Zdaj je že naštimano, kar je, je.“ Mikuž trdi, da so vsa zunj obtežilna pričevanja neresnična.

Telefonska in urbojavna poročila.

Kostanjevica 27. novembra. Ob prerani gomili nežnega pevca Gregorčiča kliče: Večna mu sla a! — **Narodna čitalnica:** Bu-čar.

Lesce 27. novembra. Ob go-mili našega ljubljeneega velikega pesnika Gregorčiča žaluje — žu-panstvo Lesce.

Lesce 27. novembra. Plaka-joč ob gomili našega ljubljeneega slavca, dičnega, nesmrtnega pes-nika Simona Gregorčiča kličejo večnaja mu pamjat — rodbine Schrey, Šemerl, Lega t, Wucherer

Dunaj 27. novembra. Po-slanska zbornica nadaljuje danes razpravo o § 42. volilne reforme. Najprej je vladal v zbor-nici mir. Govorili so češki narodni socijalec Choc, potem Poljak Mihejde in končno nemški libe-ralec Nitzsche, na kar je bil sprejet konec debate. Na vrsto so zdaj prišli takozvani faktični po-pravki. Pri teh so se primerili jako viharni prizori, Sternberg je ostro razpravljaj o cesarjevem uplivanju na veleposestnike in na člane gosposke zbornice pri sprejemu delegatov v Budim-

pešti in je rekel, da bo on (Stern-berg) še armado peljal na cesar-ski dvorec. Podpredsednik Začek je vsled tega vzel Sternbergu be-sedo. Potem je govoril Holan-sky. Tudi ta se je bavil z upli-vanjem cesarja v prid volilne re-forme in tudi njemu je bila vzeta beseda. Ko je bil končal So-botka svoj faktični popravek, je dobil Sternberg v drugič besedo, ki mu je pa bila zaradi napadov na cesarja v drugič vzeta. Tudi Holansky je prišel drugič do besede in mu je bila ista tudi drugič vzeta. Ko so do-govorili poročevalci manjšin, Per-gelt, Steiner in Hagenho-fer, je dobil besedo poročevalec odsekov, Löcker, ki še govori. Glasovanje bo še danes.

Dunaj 27. novembra. Inkom-patibiliteta se uvede počasi tudi v avstrijskem parlamentu. Pod-odsek, ki se bavi z Lloydovo po-godbo, je s tem začel. Sklenil je, da ne more priti v Lloydov upravni odbor niti kak državni poslanec, niti kak neposlanec, če ima pri Lloydu kako nadzorovalno pravico.

Pariz 27. novembra. Odsek za reformo pravosodja je z ve-liko večino sklenil, da se od-pravi smrtna kazen.

Berolin 27. novembra. Kan-didat pruske vlade za mesto nad-škofa v Poznanju bo najbrž sak-sonski princ Maks.

London 27. novembra. Po-ročila vseh listov soglašajo v tem, da je položaj v Maroku skrajno nevaren.

Poslano.*

Gospoda **Martina Veverja**, župana namestnika **občine lukovške** vprašamo javno, kje vendar tiči vzrok, da se oficijalna volitev novega žu-pana ne razpiše. Ali še niste na jas-nem, da Vas kot Vaše kratkovidneže nadpolovično število občanov nemara? Zakaj se nam nadalje vsiljuje? To-rej dvignite se z omahujočega in Vam tako priljubljenega županskega stolčka, drugače Vam zakličemo: pereat.

Več narodnonaprednih občanov.

Poslano.*

„Gospodu“ dopisniku starotržkih novic v „Domoljubu“, oz. reporterju iz Loža naznamim, da me neslani dopisi v „Domoljubu“ ne morejo žaliti, še manj mi pa škodovati.

Da da, g. reporter, smola je smola, ako človek gleda pod streho ter poleg mnogobrojne fikarije vidi same luknje, ki se ne dajo zaflkati brevi manu, kakor na primer moji črevlji.

Vas pač bode v oči krasna Hu-sova slika v moji izložbi, ki je več vredna nego vse Vaše podobe s po-hištvo vred. Pa še kaj pišite!

Na svidenje!

4251

Franjo Lah.

Poslano.*

Čast mi je, prijavljati javnosti, da sem plačal l. 1905 3500 K pristoj-bine, ker sem prodal na debelo 3500 hl vina. Ker sem tega leta pro-dal samo okoli 2500 hl vina, sem mor-al plačati 2500 K, kar odgovarja pri-stojbini, določeni po 1 K za hl.

Vprašam pa kompetentne osebe, ki poznajo vinsko trgovino, koliko naj zaslužim pri vsakem hektolitr, da morem zdržati tolikšne pristojbine, živeti sam, vzdrževati obrt, in misliti na svojo starost, ko ne dobim opravi-la nikjer.

Pomislite je potem na konkuren-co, ki mi jo delajo agenti drugih firm, ki tudi prihajajo v ta kraj (Za-gorje), da prodajajo vina na imena tretjih oseb, in se ogibljejo gospoda davčnega nadzornika, kakor bi jih lovil v mrežo, in ker ničesar ne pla-čujemo, — so zadovoljni z 1 gl. pri hektolitr.

Je se pomislil in preudari, da moram plačevati tolike pristojbine brez podlage, moram skončati kakor Kaiser v Ptaju in Bratje Majer v Čakovcu, moji konkurentje.

Ako ne bo slavno finančno ravnateljstvo izprevidelo te krivice, ki so mi jo storili moji neprijatelji v Zagorju (za katere se pa ne brigam), bom s 1. januarjem 1907 opustil svojo obrt, — rajši nego da propadam.

V Zagorju ob Savi, 20. novembra 1906.

4240

Josip Rossi,
veletržec z vinom.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Sarg
držano in tekoče
glicerina
mjilo
napreduje kašo
belo in nežno.
Sobi se povsod.

Umrli so v Ljubljani.
Dne 22. novembra: Marija Jakšič, zasebnica, 72 let. Cesarja Jožefa trg 7. Ostarlost. — Viljem baron Rechbach, umirovljeni sodnijski svetnik, 82 let. Gledališka stolba 1. Ostarlost.
Dne 23. novembra: Ana Plešnar, dečavčeva hči, 3 leta. Streliške ulice 15. Ošpice.
Dne 25. novembra: Jožef Frigid, dečavčev sin, 8 in pol mes. Male čolnarske ulice 10. Življenska slabost. — Marija Cepuder, učiteljica žena, 45 let. Zabajak 5. Embolis arter. — Avgšt Mandič, dečavčev sin, 1 in pol leta. Streliške ulice 15. Ošpice. — Ferdo Permoser, umir. sprevoznik, 65 let. Komenskega ulice 14. Pljučnica. — Fran Čergol, mestni ubog, 74 let. Karlovska c. 7. Cystitis chron.
Dne 26. novembra: Fran Borštnik, učitelj 35 let. Kongresni trg 5. Jetika.
V deželni bolnici:
Dne 20. novembra: Katarina Knez, posestnikova hči, 4 leta. Pljučnica. — Josip Eisenzopf, agent, 45 let. Dementia paralytica.
Dne 21. novembra: Franja Fabjan, krojačeva žena, 26 let. Sectis caes. Osteom.
Dne 22. novembra: Ivan Janhari, gostjač, 68 let. Ostarlost. — Ivana Jakopič, gostija, 51 let. Srčna hiba.
Dne 23. novembra: Leopold Čermak, uradni sluga, 43 let. Otis med. chron.
Dne 24. novembra: Ivan Avnoti, gostjač, 84 let. Ostarlost.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhl nje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Tradni kurzi dun. borze 26. novembra 1906.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
42% majska renta . . .	99 10	99 30
42% srebrna renta . . .	100 25	100 45
4% avstr. krona renta . . .	99 10	99 30
4% zlata . . .	117 40	117 60
4% ogrska krona renta . . .	95 40	95 60
4% zlata . . .	114 05	114 25
4% posojilo dež. Kranjske . . .	98 60	99 60
4% posojilo mesta Spiljet . . .	100 50	101 50
4% Zadar . . .	99 30	100 30
4% bos.-herc. železniško . . .	99 75	100 70
4% posojilo 1902 . . .	99 —	99 20
4% češka dež. banka k. o. . .	99 —	99 50
4% zast. pisma gal. dež. . .	100 45	101 45
4% hipotekne banke . . .	105 —	106 —
4% pr. . .	100 —	101 —
4% zast. pisma Innerst. . .	100 —	100 30
4% dež. hranilnice . . .	100 —	100 40
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100 —	100 20
4% obl. ogr. lokalnih železn. . .	100 —	101 —
4% obl. češke ind. banke . . .	99 90	100 —
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	315 25	317 25
4% prior. dolenskih želez. . .	100 40	101 40
4% prior. juž. želez. 1/2% . . .	218 50	224 50
4% avstr. pos. za žel. p. o. . .	273 50	275 50
Srečke . . .	145 75	145 75
od l. 1860% . . .	282 —	292 —
od l. 1864 . . .	289 50	291 50
tizske . . .	267 —	263 50
zem. kred. I. emisije . . .	101 —	109 50
II. . .	63 75	164 75
ogrške hip. banke . . .	22 80	24 8
srbske a frs. 100% . . .	455 —	465 —
turške . . .	79 —	87 —
Basiliška . . .	89 —	95 —
Kreditne . . .	58 50	64 50
inomoške . . .	47 75	49 75
Krakovske . . .	28 90	30 90
Ljubljanske . . .	55 —	60 —
Avstr. rdeč. križa . . .	71 —	78 —
Ogr. . .	5 5	515 —
Rudolfove . . .	175 25	176 25
Salcburške . . .	674 50	675 50
Dunajske kom. . .	725 —	1785 —
Dejnice . . .	681 —	682 —
južne železnice . . .	820 75	822 75
Državne železnice . . .	242 50	245 50
Avstr.-ogrške bančne deln. . .	722 —	732 —
Avstr. kreditne banke . . .	606 75	607 75
Ogrske . . .	672 —	682 —
Zinnostenske . . .	666 50	667 50
Premogokop v Moštu (Brüx) . . .	287 —	291 —
Alpinske montan . . .	584 —	590 —
Praške žel. ind. dr. . .	146 —	148 —
Rima-Muranyi . . .		
Trboveljske prem. družbe . . .		
Avstr. orožne tovr. družbe . . .		
Češke sladkorne družbe . . .		
Valute . . .		
1 kr. cekin . . .	11 35	11 39
1 franki . . .	19 14	19 16
1 mark . . .	23 48	23 56
1 poverigne . . .	24 02	24 10
1 lark . . .	17 50	17 70
1 laski bankovci . . .	95 61	95 80
1 rublji . . .	2 53	2 54
1 dolarji . . .	4 94	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. novembra 1906.

Žitna vrsta	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
26. 9. kv.	742.3	3.1	sl. jug	megla
27. 7. kv.	740.0	-0.6	sl. sevzh.	megla
28. 2. kv.	734.9	4.6	sl. sevzhod	del. jasno

Srednja večerajnja temperatura: 2.6°, aerološka: 1.3° — Padavina v mm 0.0

Meteorološko poročilo.

V današnji noči 28.2. Srednji barometrični tlak 736.0 mm

mašinst
20 let star, išče službo.
Ivan Krebs, Gornji grad, Sp. Štajersko. 4243-1
Ljudska zavarovalnica prve vrste išče po vseh krajih na Kranjskem spretnih zastopnikov. Silajni pogoji. Ponudbe pod „Ljudska zavarovalnica“ na upr. „Slov. Naroda“ 4175-3

Trgovski pomočnik
izurjen železninske in špecerijske stroke, žel. sedanjo službo s 1. februarjem 1907 premeniti. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“ 4249-1

Opr. št. A 117/6/31 4195-3

Oklic,
s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.
K. k. okrajnemu sodišču v Višnji gori, oddelek I., naj vsi tiati, katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine due 4. oktobra 1906. brez oporoške zamrla gosp. župnika Jurija Sore iz Krke, pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev due 7. grudnia 1906 dopoldne ob 9. uri, ali pa naj do tega časa vložijo pismo svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljnj pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka zastavna pravica.

C. k. okrajno sodišče Višnja gora, oddelek I., due 21. novembra 1906.

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3
Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:
Jostpa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan a 60 kr., elegantno vezan a 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 4 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik vezan a 3 gld.
Zbirka zakonov II. Kaz. pravni red vezan a 2 gld. 80 kr.
Zbirka kazenskih spisov I. zvezek broširan a 50 kr.
Dr. Nevešek 4000 Povest broširan a 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš a 2 kr.
Furgenjev: Otci in sinovi. Roman, broširan a 50 kr.
Štiri novele, broš. a 2 kr.
Benes-Trebizsky Blodna laže Roman, broširan a 50 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in rekl. Proj 50 kr., sedaj samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.
Lefebvre: Partiz v Ameriki, broširan a 50 kr.
Stat. nominis umbra: Osnovkarstvo in naši časniki, broširano a 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširan a 15 kr.
Halový: Dnevnik, broširan a 15 kr.
Razne pripovedke, broširane a 40 kr.
Dve povesti, broš. a 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. a 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod a 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. a 15 kr.
Gregorčičev kritikom, broš. a 30 kr.
Avstr. patrijot „Parteiwesen der Slaven“, broširan a 50 kr.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano
vpisana zadruga z omejenim jamstvom
nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši
naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila 4262 1
mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.
Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najfinjših, po najnižjih cenah, brez konkurence.
Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.
Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 — v hiši Kmetске posojilnice.
Opomba: G. Dragotin Puc ni več zastopnik mizarske zadruge.
Ceniki na razpolago. Proračuni in načrti brezplačno.

„Ljubljanska kreditna banka“
Podružnica v SPILJETU. v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.
Delniška glavica K 2.000.000.— Rezervni zaklad K 200.000.
sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l. 3-136
Rentni davek plača banka sama.

Izšla je knjiga
KORISTKA.
Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklem času.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“)
Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ratateljstva.
Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.
Dobi se v knjigarni
L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7:10 zjutraj Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salcburg, Inomost, Linc, Budejevice, Praga.
7:17 zjutraj Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11:30 predp. dne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salcburg, Inomost, Bregenc.
1:05 popoldne Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4:00 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Štajer, Linc, Budejevice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7:08 zvečer Osební vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7:35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.
10:23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7:09 zjutraj Osební vlak iz Trbiža.
8:44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta, Kočevja.
C. k. ravateljstvo državnih železnic v Trstu.
11:15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice c. kr. dr. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Praga, Dunaja zahodni kolodvor.
2:32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
4:30 popoldne. Osební vlak iz Selctala, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.
8:35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
8:45 zvečer. Osební vlak iz Praga, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.
11:34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.
Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:
7:28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
7:05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7:10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10:45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:
6:49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9:55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilsnerjeve ulice št. 5.
WARBINER-ovi
piani so neprekosljivi
Prepričajte se osebno.
Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija. 2159 49

Gostilna
v „Narodnem domu“ v Celju
se odda od 1. marca 1907 event. tudi poprej pod jako ugodnimi pogoji v najem. 4180-3
Ponudbe sprejema do 20. decembra 1906 Posojilnica v Celju.

Vljudno se priporoča trgovina s klobuki in črevlji
Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana, Stari trg št. 10.
Velika zaloga, solidno blago.
3512 Gene zmerno. 18

Otroci ob tem izvrstno uspevajo in ne trpe na motenju prebavljanja.

Se obnaša izvrstno ob bljuvanju, črevesnem kataru, driski itd.

Priporoča jo na tisoče domačih in inozemskih zdravnikov.

moka za otroke

Najboljše živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke.

Naprodaj po lekarnah in drogerijah.

Tvornica diet. živil R. KUFEKE, Dunaj I., in Bergedorf—Hamburg.

Prva zaloga železnine

stavbnih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, travert, železniških šin itd., mlatilnic, gepelnov, slamoreznic, čistilnic, preš za grozdje in sadje, pump in cevi za vodo in gnojnico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri

FR. STUPICA v Ljubljani

na Marije Terezije cesti števil. 1
(zraven „Figove“) in
na Valvazorjevem trgu števil. 6
(nasproti križevalske cerkve). 2952-16
Cene zmerno. Postrežba poštena.

Učenca

sprejme Alojzij Gatsch, trgovina z mešanim blagom v Kostanjevici. 4224-2

Veliko množino samih izbranih namiznih

jabolk

ima naprodaj 4232-2

J. Krašovic v Žalcu pri Celju.

Išče se zelo čedna, priletna

postrežnica

samska ali vdova, okrog 35 let stara v mirno in dobro plačano službo.

Kje, pove upravništvu „Slov. Naroda“. 4181-4

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Kupim

HIŠO

z malim posestvom ali brez njega, blizu postaje, zraven tekoče vode ali studenca, pripravno za gostilniško obrt. Vzamem tudi za več let gostilno v najem. 4229-2

Naslov pod „Kupec“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Globoko znižane cene pri

„Veliki tovarni“ LJUBLJANA

Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.

Priporoča

svojo veliko in svežo zalogo konfekcije za gospode in dečke.

Velikanska izbira konfekcije za dame in deklice. Velika zaloga kožuhovine za gospode.

A. LUKIČ, poslov.

4202-2

Pred

nakupom

oglejte si velikansko 47

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalsko 47 ulice števil. 5.

Ostanki pod ceno!

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču št. 97 skladišče hvalno znanih gepelnov, slamoreznic, klinj, mlatilnic, motorjev za žage in mline, trombi in cevi za vodo, vode ter vseh potrebščin za kmetijstvo. 3735-13
Nizke cene! Zajem mčeno blago!

Restavracija Auer

Wolfve ulice 12

se priporoča slavnemu občinstvu za obilen obisk in naznanja, da ima vedno na razpolago sveže pivo v steklenicah in ga na zahtevo na dom pošilja.

S spoštovanjem

Jakob Trontelj, restavrateur

Št. 173.

4250-1

Razpis.

„Slovenska Matica“ v Ljubljani razpisuje službeno mesto

društvenega tajnika

ker se je dozdani gospod tajnik svoji službi odpovedal.

S to službo je združena letna plača 1800 K. Razpisana služba se odda začasno na dobo enega leta, t. j. od dne 16. februarja 1907 do dne 15. februarja 1908.

Ako bo službovanje novega tajnika ustrezalo, sklenski društveni odbor ž njim po preteku enega leta na podstavi § 30. opravilnega reda novo pogodbo na dobo treh let.

Tisti, ki mislijo prositi za to službo, naj vložijo svoje prošnje z dokazili, da so književno izobraženi in v pisarniških administrativnih poslih izvežbani,

do dne 20. decembra 1906

pri podpisnem odboru.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1906

Za odbor „Slovenske Matice“:

Fr. Levac, predsednik.

Ivan Šubic, odbornik.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice števil. 9
priporočata 4147-3

= svojo največjo zalogo =
oblek za gospode, dečke in
otroke ter novosti konfekcije za dame.

3999-7

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo

pleskarsko in slikarsko obrt

— iz Kolodvorskih ulic preselil —

na Sv. Petra nasip št. 45

ter se priporočam tudi nadalje za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršujem točno, solidno in po zmernih cenah. o o o o o

Jos. Makovec

pleskar in slikar

Ljubljana, Sv. Petra nasip 45.

4018-6

Naznanilo.

Z ozirom na inserat v „Slov. Narodu“, da se je tvrdka Jos. Makovec, preselila iz Kolodvorskih ulic, naznanjam, da sem to

pleskarsko in slikarsko firmo

kupil podpisani že pred enim letom, ter bodem izvrševal obrt tudi o o o o o o o o o o nadalje o o o o o o o o o o

v Kolodvorskih ulicah števil. 6 pod firmo Karel Makovec.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam tudi za naprej za mnogobrojna naročila. o o o o

Izvrševal bodem vse točno, solidno o o in po zmernih cenah. o o

Z odličnim spoštovanjem

Karel Makovec
pleskarstvo in slikarstvo.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfve ulice števil. 12

4012-8

Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

marčno pivo v sodcih in steklenicah.